De foetu humano : dissertatio anatomico-physiologica / Auctore Onuphrio Agnese Scassi.

Contributors

Agnese Scassi, Onuphrius. University of Glasgow. Library

Publication/Creation

Edinburgi, 1792.

Persistent URL

https://wellcomecollection.org/works/gmfnev5n

Provider

University of Glasgow

License and attribution

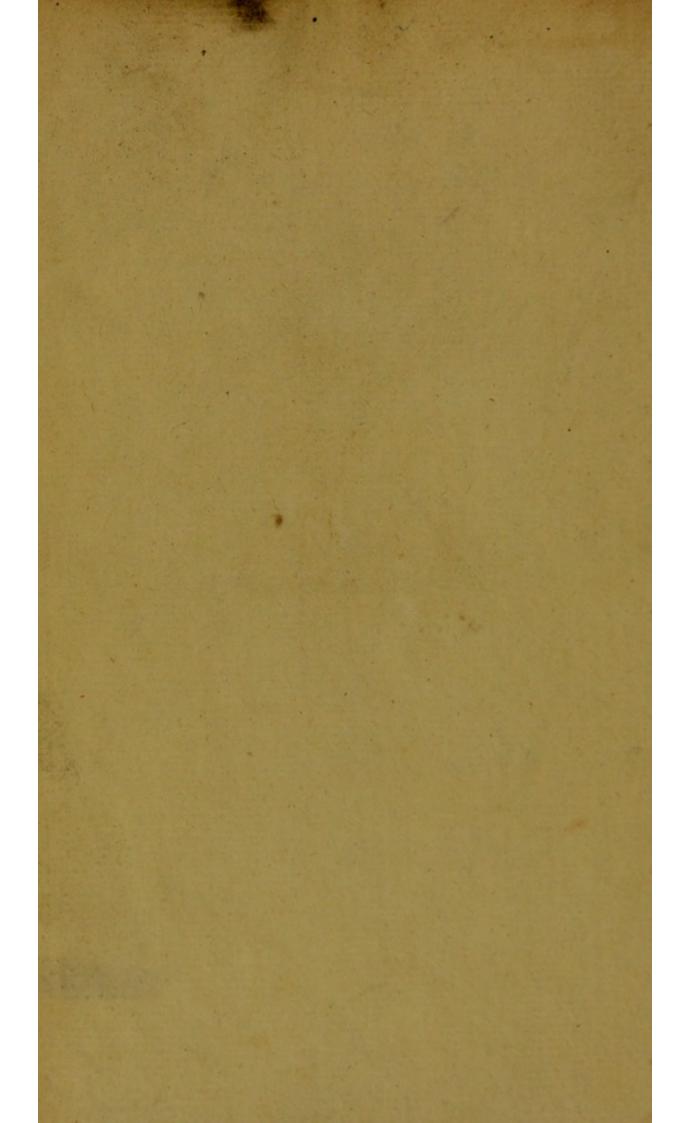
This material has been provided by This material has been provided by The University of Glasgow Library. The original may be consulted at The University of Glasgow Library. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

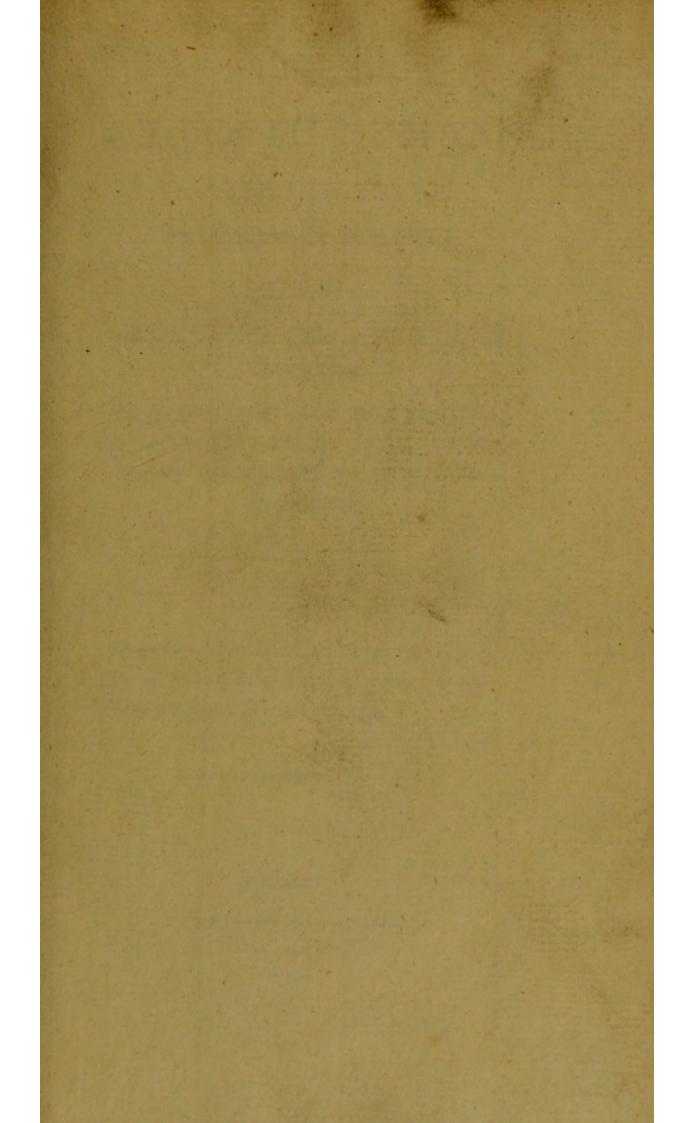
You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

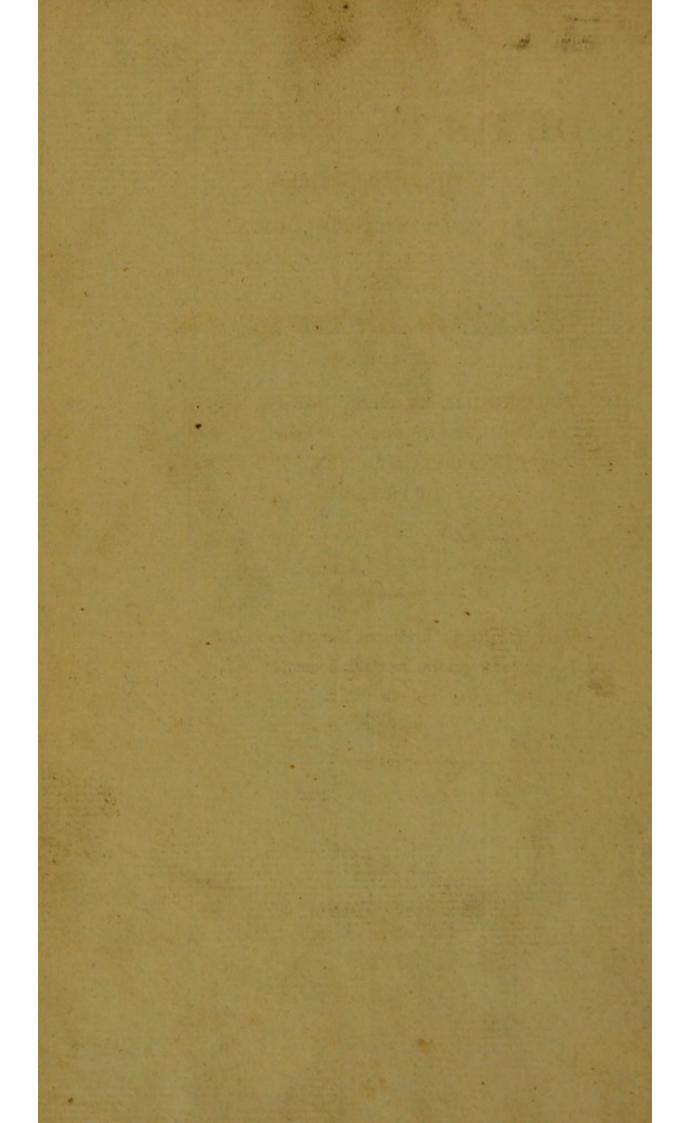

Wellcome Collection 183 Euston Road London NW1 2BE UK T +44 (0)20 7611 8722 E library@wellcomecollection.org https://wellcomecollection.org

Jeassi. De Foter. Humano

J. Leffray

DE FOETU HUMANO

DISSERTATIO

ANATOMICO-PHYSIOLOGICA.

AUCTORE

ONUPHRIO AGNESE SCASSI; GENUENSI,

PHILOSOPHIAE ET MEDICINAE DOCTORE,
REGIAE SOCIETATIS MEDICAE EDIN. MEMBRO,
SOCIET. CHIRURGO-PHYSICAE HON. SOC.
ET PRÆSIDE.

Multa facro tegit involucro Natura, ne: ullis Fas est scire quidem mortalibus omnia: multa Admirari modo, nec non venerari.

LUCRET.

Edinburgi :

TYPIS THO. RUDDIMANNI.

DE FORTU HUMANO

DISSERTATIO

A POLICE DE LA COMPANION DE LA

Modely

TO LOCAL TRANSPORT OF THE PARTY OF THE PARTY

THE REPORT OF THE PROPERTY OF THE PARTY OF T

Service of the Particular States of the Particular States

THE RESERVE TO SERVE TO SERVE

Martin hamil omittle die males W

to the desired with a plant of the land

which wire market the street semigar

migat excelles, radion, ca delote tagin

species, distributed waters were ynhouse

Ligeral Respublic indubing

serious as multipages with a titler brond

REGIAE SOCIETATIS

MEDICAE EDINENSIS,

DIGNISSIME PRÆSES,

SOCII CLARISSIMI,

Scientiarum Nobilissimae, cujus singulas partes indiscriminatim servore insigni excolitis, lustro, et decori, Vos quoque non parum contulisse satetur Literaria Respublica, indubitata existunt testimonia gravissimae notae. Ce-

lebriores theorias nulli, habita Auctorum gravitate tam vulgo venerata, veritatis trutina penfitatas Vobis arduum non fuit refellere, et utpote abfurdas oblivioni damnare, codemque tempore aliæ a fedulis, constantibus observationibus deductae apud Vos primum florebant, accuratis investigationibus prosecutae vestrisque ingeniosis reslexionibus illustratæ universales denique evadebant Illustrium Lycaeorum doctrinae: Haec Societatis Acta testantur. Omnia vero consecuti estis agendo omnes ad unum: Commune opus Vobis fuit, est gloria communis. Unusquisque Vestrum huic glorioso fini conducere et muneri, et delectationi habuit: Finis idem, vehementer gratulor, apud Vos perfistit,

pares pollicetur, jure speramus, tales procul dubio erunt effectus.

timit, mentionem feel, originarian

Me inter Vos nuperrime recensitum eidem proposito inhiantem habetis; si non efficaces erunt mei conatus, virium tenuitati, quaeso, non voluntatis defectui adscribite. De efformatione deciduae disserere meum esse dixistis, lubentem nutui vestro annuere mihi in votis illico fuit. Brevissimæ meæ de hac re opinioni nonnullas alias observationes addere placuit, quas legere fortasse Vobis non erit ingratum: hae maxima inter sese affinitate gaudent, idemque subjectum respiciunt, connexionis ideo gratia eas sub eodem titulo collectas, et historice foetus descriptionem sequendo or-

dinatas in hac Dissertatione, Vobis exhi-Eorum, quae foetui peculiaria funt, mentionem feci, originariam ejufdem partium evolutionem et structuram brevi consideravi. Anatomicas partium, quae in generatione occupantur descriptiones, licet intime cum ipsa re connexas penitus omifi, nec tempus in quaestionibus discutiendis multum impendi; vix aliquas per transennam attigi. Aliorum opiniones diffuse ex libro in librum transcribere, et Vobis, et mihi taedio fuisset; quae verosimiliora sunt, apud Vos jam recepta supposui, meas tantum conjecturas recensui: Si quae inter has probabilitate aliqua gaudent in obscuris phaenomenis explanandis ea Vos non rejecturos confido: quaenam affenfum

vestrum mereantur, quaeve a vero distent, ingenii vestri perspicaciae, et æquitatis, negotium erit discernere. Vos esse judices idoneos novi, sed etiam benignos spero: hac de ratione animosus hasce mei calami primitias Vobis inscribere dubius non haereo, eademque motus, vestra sequens vestigia, assiduo laborans imposterum, me honore, quo jam decorastis, minus indignum reddere totis viribus conabor.

VALETE.

Dabam Edinburgi,

Kalendis Januarii, 1792.

ONUPHRIUS AGNESE SCASSI.

refirms mercantur, quarye a vero tillcar, ingenii velkii perfinizaciae, et aquiperio, gegotium erit difermere. Vos
elle judices idoneos novia tod guaro benignos foero: hao de ratione spinoofus
harce mei calemi primicias Vobis inforibere dubius non haereo, cademque
foribere dubius non haereo, cademque
faiborans impolierum, me homore, quo
jana decoraftia, minus indignium reddere toris viribus conabore.

VALETE.

Daham Edinburg

Kelendy Januarii, 179

ONUFILLIA AGNESIC GOASSI

DE FOETU HUMANO

DISSERTATIO

ANATOMICO-PHYSIOLOGICA.

QUI mutuas in folidis, et fluidis viventis humani corporis partibus actiones, atque leges aliquomodo noverit, quibus ordinate fibi invicem fuccedunt, et renovantur, fi accuratum mechanifmum, quo continuae integrantium partium jacturae opportune prospicitur novarum appositione, fi elegantem structuram consideret, si mirabilem, qua singulae sibi respondent harmoniam, si non perenne, longissimae saltem durationis opus hominem diceret. Sed delicatae compaginis, quae necessariam reparationem non semper admittit nature

ralis fragilitas temporum injuriis, rerum non naturalium abufu, variifque eventibus aucta commune creatis omnibus fatum frustra recufat. Robusta animalia ac insecta exiliora decedunt, nodofae arefcunt quercus ut gramina tenuissima, uti fragile lutum folidius metallum confumitur. Imminutus proinde brevi fuiffet omnium generum numerus, et cito nimis iisdem advenisset sinis, et praeceps oblivio, nisi adaequatum adesset inter rerum decessum, et ortum equilibrium; facultatibus caeteris, quas corpora fortiebantur, alia non minus pretiofa addebatur, qua ipsis labentibus valerent producere uniformia, fingula peritura in fibi fimilibus generatis revivifcerent, parentes in nova progenie femet ipfos renatos viderent.

Exinde est quod jamdiu existit haec amplissima entium series, eodemque modo poterit longius durare; ita caducae res mortalium alternis individuorum vicissitudinibus redintegrata semper eadem specie permanent. Sic nova in sinu suo tellus continuo gignit mineralia, sic multiplicantur

quae vegetant: Sic succedunt novae proles animalibus: Natura in dies nova semper evolvit, elaborat, concinne, apteque coagmentat. Et quo attentius investigantur rerum status, et qualitates,
eo magis extensae et uniformes, simplicioresque
intelliguntur naturae intentiones atque tanta non
esse quae primo intuitu apparent inter res discrimina cognoscimus, sed unas ab alteris per gradus
tantum disserre, et catenae in modum connexas
alias aliis succedere.

Fossilia, quae juxta * nonnullos ex plantarum et animalium dissolutione veluti cementum ope ignis in centro maris elaboratum exsurgunt, per novas homogeneas partes appositas crescunt, caloris, et frigoris alterna actione ultimam, variamque formam acquirunt, per cohaesionis denique vim sirmiora evadunt et diutius praeservantur, ita continuae et insigni sane detractioni supplere curant, quae economiae usus vel potius luxus causa quotidie instituitur. Naturali animalibus pabulo,

^{*} Hutton's Theory of the Earth.

corundem calamitatibus medelae, vitae commodis instrumentis, ambientis fluidi puritati, consulendo aptissima vegetabilia optato fini constanti multiplicatione respondent, eaque proprias species perennes reddunt: Hibernae tempestatis vix quidquam temperatur rigiditas, quod a plantis tactu aridis novae pullulant gemmae; feminum expanduntur cotyledones, fugentes plumulae a mammariis vasculis probe nutritae, morbidae humi fuperficiem dimovent, ac denique findunt: Vere favente increscunt, ac opportunum robur jam adeptae, proprio muneri auscultant: Communis singulis modus curiofi oculi aciem effugit in plurimis, sed Parnassiae, faxifragae, rutae communis irritabiles antherae faecundae adeuntes stigma illius exhibent specimen eximium. Non fine admiratione veteres, non minori delectatione nos ipfi plantarum, quae constanter aquam incolunt, puta Nympheae pistillum apice prolifico rore adspersum innatare erectum intuemur dum antherae amplexus petit præexistentis germinis evolutioni fecundos.

Animalia omnia non pari perfectione et diffimili proceffu propriæ speciei propagationem affequuntur: Imperfectiora organis pariunt fibi fimilia fine fexus distinctione, nec unum alterius fœcundatione indiget, fertilia æque funt fingula; Alia vegetabilium ad instar per partes recisas, per membra propria multiplicantur. In variis animalculis particulas quafdam invenimus, a cæteris prorfus dissimiles propriis inclusas involucris, in quibus latet nova progenies ipsi qua continetur fimilis omnino futura: Hæc receptacula ova nominamus: Animalia adfunt, quæ ova infimul gerunt, et humorem, quo fæcundantur, uterque fexus habetur in uno eodemque animale: Numerosiora sunt quæ alter utrum possident, sed non nisi alterius accessu prolifica siunt. Nunc vero fœcundant, nunc fœcundantur, quæ, vero humano generi proximiora funt in organorum diversitate fexus discrimen agnoscunt. Ejusdem classis, ac generis individua, quin immo unum idemque animal nunc ova, nunc vivos fœtus parit: Sexus differentia in hominibus perfectioris structuræ et generationi aptissima est, necnon vitæ socialis vinculis gratioribus reddendis conspirat.

Congenitæ corporibus in propagationem tendentiae indubitata testimonia certis anni temporibus observantur præcipue in animalibus : sed luculentius exemplum patet in hominibus, Simplicioribus folatiis, nugifque tantum intenti pueri ad certam usque ætatem, vix pubertatem attingunt, quod prima desideria in nobiliora mutant, consuetas fastidiunt focietates, modestiores ambulant, formosa occurrente puella rubescunt, latens jam evolvitur fympathia, inusitatis palpitationibus, aliisque novi stimuli effectibus de nova facultate admonentur : Nec minus notum est quanta pubescenti virgini alteratio contingat increscenti primum +, et tepefacto utero, coloratior evadit, morbida prominentia pectus utrinque extuberat, pulchrior vultus renidet, furtim huc illuc moti splendent oculi, et cupiunt, jam placere studet, irrepit in gestum, in

⁺ Harv. de Generat:

incessum, in totum corporis habitum nova venustas, partes nonnullae pullulante lanugine, veluti novo tegmine, in utroque sexu apte teguntur.

Explicatu difficillimum arbitror, processum, quo vel evolvitur, vel existere incipit novum germen. Antiquior, ni fallor, de generatione hypothesis censetur, qua ex cerebro, nervisque maris vaporem descendere supponebant in coitione, ex quo embryonis fimilares partes exfurgerent, eafque animæ fedem esse, et sensuum originem: merito hodie vix recordatur in scholis, sed aliquid fimile in infulis in meridionalibus maribus nuperrime detectis opinari fertur. Ex virilis, et faeminini feminis miscela embryonis efformatio, Empedoclis doctrina, apud nonnullos adhuc defenditur: Ex iisdem certa proportione mistis in uteri cavo germen efformari fensit ipse Hippocrates. Sed æqualem utriusque sexus in prolem generandam contributionem rejicere majori cum fæminæ decoris detractione tentavit Aristoteles; dum huic non nisi materiales partes ex menstruo

fanguine constructas, fœtum debere asseruit, nobiliores Patri, ex quo vitae principium, et tota perfectio oriretur. Sed concipere haud facile possum, quare tantus vir ex menstruatione, peculiari fere humani generis faeminis circumstantia tam generalem in caeteris animantibus effectum explicare tentaverit. Nec fatis equus videtur fuisse Galenus, qui solam nutritionem ex matre foetum haurire arbitratur. Post innumeras et sedulas curas, quas hac de re habuit, Cl. HARVEIUS se parum lucis in ea eruisse fatetur, dum afferit, " videtur foemina post tactum in coitu spermaticum eodem modo affici, nulloque fensibili corpore agente prolifica fieri, quo ferrum a magnete tactum, hujus statim vi dotatur, aliaque ferramenta ad fe allicit."

Curiosi magis magisque in dies evadebant naturalium rerum scrutatores, ideoque novas continuo instituebant observationes, ac experimenta: Examini denique subjiciebant prolisicum maris humorem, neque sane sine admirationis sequela et gratis novitatis blanditiis. Summa cum fatisfactione, fluidum illud animalcula alere armato oculo primus reperiit Hamme, (immerito adscribitur inventum Levenoekio,) summo applausu tunc nova in lycaeis recipiebatur doctrina de animalculis; in unoquoque eorum perfecta futuri animalis rudimenta continere fibi perfuadebant nulla indigere additione, fed apto tantum evolutioni loco, atque nutritione. Ex animalculis diversimode consideratis de generatione ingeniosam texuit theoriam aliam Buffonus: Ejusdem generis plura clariffimus vir observans etiam in liquore ex foeminae genitalibus fluente, animalcula in utroque sexu aequalia esse dixit, et singula animata non esse, sed partes organicas corpori organizato conficiendo aptissimas, quae vel in utero, vel in tubis, vel in ovariis ipsis, invicem mistae novum germen efformant, ideoque maris potius quam foeminae nascentis phaenomenon explicat ex majori viri, vel foeminae organicarum partium numero in mixtura prevalente: et prolis cum Patre similitudinem eruit ab ipsius

organicis moleculis exterius locatis, feu alias nvolventibus: haec etiam hypothesis parem caeteris habuit fortem. Sed animalculorum inutilitatem ad generationem extra omnem dubitationis aleam pofuit fagacissimus naturae interpres Spallanzani, qui, innumeris experimentis, aceto, diuturniori aeri feminis expositione, aliisque modis caute in femine animalcula omnia destruxit, eodemque pari facilitate faecundare potuit animalia. Tam arduum opus, tantisque dubiis obrutum per analysim explanare presumebant Chemici, corumque legibus inquirendo affinitatum tabulis tentabant fluida quae in actu coitionis ab organis generationis exprimuntur. Acidum alterum, masculinum nempe, alkalinum foeminae femen invenerant, commixta effervescere, ita neutrum salem, nobilissimum fane, efformari concipiebant.

Sed accuratiores de ovis, quae in foeminis animalibus præexistere inveniebantur, disquisitiones epigenesim aliasque similes hypotheses silentio tradebant: In ovis gallinaceis ab Aristotele

inchoatae, prossequebantur insigni cura ab aliis, et HARVEIUS primus armato oculo eas inspiciens potuit fingula phaenomena majori distinctione visa facile describere: Plures subinde eodem subjecto occupati parum admodum addebant, donec Malpighius accesserit, qui ingenio praesertim, sed etiam vitris caeteris excellens priorum errores corrigendo, et ulterius observationes perducens fingula perlustraverit. Per hujusmodi investigationes detegebatur vitellum ovi re vera esse intestinorum pulli continuationem, ejusdem internam membranam tenuium intestinorum interiores esfe productionem, ideoque etiam stomachi, pharyngis, oris, cutis, et epidermidis, et externam fimili modo exteriori correspondere, mesenterio, pæritonaeo, &c. Dum vitellum in matre extitisse absque maris ulla praevia accessione certissimi forent; necessario partes omnes, quae vitello continuae funt, ibidem latuisse consequebatur; Ex iis omnibus germinis præexistentia sluere videtur uti fimplicissimum, et evidens corollarium; Attamen lenta valde fuit illius facilis raciocinationis

evolutio: Sed tandem recensițis elucidatis ab illustri Hallero, et auctis * plurimi, cum ipso veteri opinione jam femel receptae † lubentes valedicebant: tunc palingenesis primo excolebatur: Aliorum lucubrationes, et experimenta fano criterio congerens, eaque iisdem repetitis, ac novis additis confirmans, eleganter ornatam naturae studiosorum admirationi exhibebat Bonnetus, et eximiis aliis experientiis, nunc denuo suffulta tanto nunc recipitur applausu, tamque universali, ut priscorum commissiones imaginarias vix meminise recentiores videantur.

Non igitur efformatur germen, sed evolvitur tantum: Omnes omnino partes in ipso præexistunt, excitatae moventur, nutritae sensim, sensimque explicantur. Quamobrem puella a nativitate ovula in se continente, quibus totidem germina includuntur, dum ipsa pubescit, et ea maturitatem

mas centiminaments appear relatingered

^{*} De la Formation du Coeur, Sect. III. † Prim Lin. Physiolog. No. 851.

attingunt, ac benefico impulsu duntaxat indigent, ut persectiorem formam acquirant.

Hujufmodi corpufcula, feu ova maturitatem attingere diximus, quia licet certiflimum fit immutata remanere usque ad momentum faecundationis interna germinis primordia, videntur exteriora faepius datis circumstantiis alterari, ut inferius fusius videbimus, et sub hisce tantum propitios esse maris amplexus. Dum exteriorem illam qualitatem possident, quae videtur necessaria, tunc stimulus ille tantum requiritur, qui primus centrum motus agitet, veluti pendulum in horologio, quod licet ex propria structura omnia in fe contineat, quae ad motum requiruntur, fine externae causae ictu nunquam movebitur. Stimulum illum specificum latere unice in masculino femine alia fluida frustra in hunc finem huc usque adhibita testantur, quare maris cooperationem fore femper in hunc finem aliquomodo necessariam sperandum, ac metus ille compescendus videtur, quem artificiales illæ faecundationes extra

maris actum habitae merito incultiebant. Nec adeo mirum, quod etsi Patris humor, qui sub faecundatione admovetur partium formationi non contribuat, et non nisi impulsum futuri filii vitae praebeat tanta similitudine plerumque se imitatum in prole infigni delectatione contempletur. Prolificus humor per punctula illa minima, quibus exteriora germinis involucra pertunduntur penetrans in exteriori forma, vel dispositione partium, quae tunc mollissimae funt, tales poterit modificationes inducere, ut ipfius potius, quam alterius viri membris fimilia evadere in evolutione aptitudinem acquirant; hoc ad phaenomini rationem aliquam assignandam sufficit, licet re vera adhuc obscuram, quin nutritionem aliquam a masculino femine cum aliis supponamus, quam hypotheticam, et absurdam esse, satis demonstrat minima quantitas qua plurima germina tacta possunt faecundari. Haec evolutionis opinio utpote phaenomenis explanandis magis accommodata, et experientiae rerum magistrae innixa, licet dissicultates nonnullae adhuc occurrant, quarum folutionem nondum invenimus, erit sane amplectenda; et in hoc omnes sere conveniunt. Quomodo vero applicetur stimulus, quaenam sit via, qua germen attingit, dubium adhuc remanet.

Plerique inter Physiologos, simpliciori modo hoc fieri arbitrantur: Semen, aiunt, notabili vi ad uteri cavum sub coitu propulsum per eos canaliculos facile viam fibi facit, qui funt cum eo cavo hiantes; per illos, tubas scilicet Falloppianas decurrit, et per earundem extremitates, quae per fimbrias tunc temporis erectas ovario applicantur istud attingit, ipsiusque substantiam permeat, illiusque ovi, vel ovorum sœcundationi inservit, quæ ob exteriores qualitates funt eidem magis difposita. Partium situs, et connexio, uti primo intuitu apparent, videntur huic opinioni, quæ communis est, in scholis, stabiliendæ favere, nec ullum occurrere obicem, qui tali feminis itineri possit adversari. Si vero attentius partium structuram confideremus, non adeo facilem, uti supponitur, viam invenimus. Uteri orificium, licet hiet

fub menstruorum fluxu, vel clausum, vel raro a feta permeabile in naturali statu esse nemo negabit; ejusdem parietes in mutuo contactu positi insuperabilem resistentiam, fluido cuilibet opponunt; uterini systematis turgescentia sub sœcundationis actu, quæ pro argumento adducitur ad orificii dilatationem sustinendam pro contrario facere potius videtur: partes enim circumpositae a majori irruentis fluidi quantitate crassiores redditæ in arctiorem contactum erunt adigendæ: Nec partium turgescentia, atque erectio, quas oriri dicunt a titillatione, quæ voluptatis sensationem comitatur, adesse poterat sub syringae usu in canicula, quæ per femen hoc modo admotum concepit, et peperit; nec ullam esse concludimus in sœminis, quibus vel nullius oblectamenti, vel alias naufeofi etiam funt maris amplexus. Sed semen uteri cervicem ingredi pro momento fupponatur, quomodo illud orificium internum pervadet, ubi uteri corpus in cervicem producitur quæ arctissima pars uteri est? Sed intellectu difficilius est, quomodo ad tubarum orificia perveniat: "Siquidem " in plerisque uterorum arcte plana sese incum-

" bunt sine medio cavo, vel notabili intervallo";"

" In duo plana uterus discernitur in omni ambitu

" continua mediaque in fede distincta quidem fed " contigua +: " Nec facile concipimus, quanam ratione tubas ipfas percurrere possit; tortuosi illi conici tubuli, quos non nisi ab aere pervios sæpe inveni ob propriam elasticitatem necessario clausi esse debent, nisi ab externo satis resistente corpore distendantur: quanam vi follicitata iners fluidi maffa per circumvolutam, et angulosam viam iter faciet? Fibrae musculares, quorum aliæ longitudinales, obliquæ aliæ in tubarum textura observantur, fortasse illius cursum promovebunt. Vero simile tamen non est duplici, et contrariæ actioni brevi temporis elapso intervallo distinctæ, semini nempe ad ovarium transmittendo, et ovi descensui a natura fuisse destinatas. Quod Ruischius in uteri

0

^{*} Roederer Icones Uteri Humani, tab. 7. fig. 2. No. 2.

[†] Ibid. fig. 3. No. 2.

cavo, et Cheseldenius in Falloppianis tubis invenerunt, probabile non est fuisse semen, quod sub tali partium calore sluidissimum fuisset, et decolor, seu ab illo dissimile, quod describunt ibi repertum, sed potius muci portionem ex aucta ibidem sub hujusmodi circumstantiis secretione.

Recensitis hisce difficultatibus perpensis nonnulli praefatum modum, quo femen ovum attingere explicatur plausibilem non esse asserunt, quare, nec fine ratione, ad aliam viam, nempe absorptionis opus confugiunt. Vaforum lymphaticorum numerum, et energiam intra vaginam anatomici ostendunt, norunt practici, et infelici fato testantur fœminae, in quibus fyphilitici virus absorptio expedita praemature inceptae artis oblectamentis, et lucro praecipitem finem imposuit; nec contrarium probant observationes, quibus evincimur ibidem illud fæpe latuisse sine ulla vel minima infectione; partium enim præternaturalis laxitas, et lubricitas in meretricibus communis, et fortafse etiam peculiaris phlogosis absorbentium actionem potuit imminuere: unde eas steriles plerumque videmus; minusque fertiles, quae delicatæ, vel luxuriofae vitae generi indulgent, quo facile praedictus partium status locum habere potest. Plicas illas plurimas obliquo-transversas, seu vulgo rugas, quibus utraque in facie interna est vagina referta non folum titillationi fub coitu, ac distensioni sub partu obtinendae accommodatas esse suspicamur, sed etiam, ut in interjectis caveis femen diutius retineant, et superficiem augendo majorem lymphaticis absorbendi opportunitatem praestent. Ibi absorptum semen ad communem alveum delatum fine ulla admiratione comprehendimus, quomodo postea in generali humorum cursu, et circulatione ovaria potius adeat, quam renes, vel alia viscera; quotidiana experientia edocti immoto animo observamus a mercurio salivales glandulas prae cæteris facilius affici, cantharides vesicam prae aliis pelvis visceribus vellicare; asparagi, therebinthinae, particulas per renis potius quam alterius organi vascula secretoria, facilius quam moschi, vel assae fœtidae egredi peculiari odore impregnata urina testatur.

Immediatae fint, vel non, quae in ovario faecundationem sequuntur mutationes, pari facilitate ac per alteram suppositam viam explicantur, si vel minimum attendatur ad rapiditatem, qua circulatio fanguinis per universum corpus absolvitur. Nec defunt argumenta, deprompta ex observationibus plurimis quibus evincitur faecundatas fuiffe faeminas, quibus aditus ad uterum penitus occlufus fuerat; responderi posse non ignoro membranas praeternaturales fuisse post conceptionem formatas, et aliquid fimile potuit fane nonnunquam contingere: non omnes vero hujus indolis fuiffe credimus; cicatrices enim in vagina a longo tempore existentes concreta sirmissime uteri substantia ita testantur: tubae ea extremitate qua in uterum hiant imperviae, vel fimbriæ ab ovario remotæ †

^{:+} Cl. LITTRE Mem. des L'Acc. des Sciences 1701, invenit embryonis clara rudimenta in ovulo quodam ovario incluso, et

quae extrauterinis conceptionibus locum pluries dederunt, merito dubia magis augent.

Sed questionem factis determinare saepius optavi, et maxima, qua gaudet probabilitate ductus ad ea animum vertebam, quae sola possunt certitudinem promittere, experimenta nimirum, quibus majores debemus scientiarum progressus. In brutis pluries in hunc sinem operationes institui, quibus organa ita praepararem, ut suturus eventus dubia omnia expelleret: sed infausto successu mihi evenit nunquam primam tentaminum partem explere. Insticta vulnera, quæ operationes requirebant lethalia singulis suerunt, et ita huc usque curiositatem eludebant: Futurus eorum, quae

tubæ fimbriatæ extremitas ad regionem iliacam reversa ligamento uteri lato adhærebat duos pollices ab ovario distans ideoque certissime sub fæcundatione hoc non attigerat. Impregnatio mulieris licet clausa penitus fuerit vagina recensetur in *Phil. Trans. Abridg.* III. p. 2. 16. Canis impregnata, quamvis cornua uteri fuerint prorsus oppleta & infarcta. Ibid. p. 905.

profequi mihi in animo est felicior fortasse eventus poterit expectationi respondere, vel saltem alteram ex hifce illustrare. Praemissa hac brevi explanatione, qua homo ad fui fimilis evolutionem concurrit conditiones videamus quibus efficaces fiunt ejusdem conatus: Pluribus infantiae morbis, variolis, rubeolis, aliifque, quae licet omnium aetatum fint, fub hac plerumque occurrunt naturae debita puer folverit, fi benevalens, nullo haereditarió morbo vigente, nullo organico vitio laborans pubertatem adoriatur ad corporis perfectionem properat, et cito nova in codem fecretio perficitur, quae partibus rite constitutis data occasione ex nutu voluntatis opportune impenditur, et ita simplicissime nobiliore fungi munere initiatur; neque valde ab hoc discriminatur modus quo puella fecunda valetudine concipiendo idonea evadit. Cum vero ejus corporis partium structura, usus, et phaenomena, quae in hunc statum immediate influunt non fatis comprehensa fuerint, nec rite explicata operae pretium erit ea propius accedere.

Quando naturali & ordinariæ corporis perfectioni necessario incremento fatis consuluerunt animalis œconomiae functiones a consueto vigore, et affiduitate non deflectere plerumque observamus, fed ventriculi, aliorumque viscerum quae nutritioni partium ac floriditati prospiciunt vivida continuat actio, copiosa inde sequitur sanguisicatio; haec antea dum laxiora erant folida in iifdem augendis facile impendebatur, fed jam sufficiens eorum densitas nunc novae partium appositioni refistit, nec ulteriorem patițur extensionem. Unde necessario sequitur in systemate plethora, quae, licet per aliquod temporis intervallum per univerfas corporis partes aequaliter distributa in communi alveo fine peculiari noxa retineri possit, ad partem quae facilius vasorum actioni cedit tandem irruet, ibique nimiae quantitatis evacuationem tentabit, vel faltem vasa illius partis praeter. modum distendet. Haemorrhagiae, quae sub puberatis stadio contingunt hanc opinionem illustrant.

Hoc fane videtur fufficere ad explicandam sanguinis aliquam congestionem, quae postea per eam partem evacuatur, quae vel debilior est, vel faltem violentiori distentioni resistere est impar. Sed, congesto sanguine, vel sublato stimulo, quo vasorum actio sollicitatur, videretur restitutum penitus aequilibrium; fed caufa remanet per aliquod temporis intervallum et vafa femel diftenfa novae fanguinis accumulationi locum facile praebent. Praeterea haemorrhagia ipfa causam alteri parat, sanguinis abstractione arteriarum plenitudo, et distensio minores siunt, quare imminuuntur earundem vires, et excretiones quae funt harum effectus, unde retinentur ea, quae excerni debebant, hisce et ingestis quantitate non imminutis citissime non solum jactura reparabitur, fed nova aderit exuberantia. Ex hisce in genere intelligitur, cur fanguinis fluxus semel occurrens tam facile recurrat. Si vero hujusce fluidi accumulationi aliquod temporis spatium necessarium esse consideremus, et idem semper requiri, ut eadem fiat, facile concipimus, cur

data periodo contingat. Haec omnia praemissa menstruationis theoriae illustrandae videntur quidquam conferre, sed ejusdem limites angustos, et impersectionem libenter ipse fateor, nec decet in ea ulterius vagari, sinis nobilissimus et clarior majorem attentionem meretur.

Pubertate vix ineunte externa corporis compages in utroque sexu satis firma videtur, et talis plerumque est, sed nonnulla adhuc remanent viscera, quae nondum persecta in foemina sunt. Hujusmodi sunt ovaria et uterus et appendices, quae ad illa attinent. Nunc majori quantitate, et vi humor vitalis ad haec determinatur, ut eorundem structuram apte distendat, qui per innumeras circumvolutiones serpit, eo continuo dein irrorantur, et sensim sensimque majorem energiam acquirendò ad peculiare munus praeparantur. In ovariis corpufcula illa, quae evolvendi germinis funt primordia humorum impetu, et copia foventur, increscunt et sensim ad maturitatem accedunt, quae tamen non nisi praeviis aliis circumstantiis perficitur. Quotidie horum viscerum prosperitati cavetur continuo sanguinis affluxu, huic per gradus in dies magis magisque cedunt vascula, donec completa fiat partium vivisicatio, eodem tempore, eodemque modo fovetur uteri fubstantia, penduli vasorum fines in ejusdem intimam cavitatem hiantes a supraincumbente fluido fensim elongantur magis, et plerumque urgenti vi cedunt, unde fanguis ab eorum extremitatibus effluit. Postea vero arteriolae redundante fluido depletae reliquo majori vi refistunt, et in pristinam diametrum nituntur, a quo certe non recedent, nisi causa recurrat priori aequalis. Sanguineae illae evacuationes, quae fingulis mensibus recurrunt, sub pubertate primo observantur, aetate provectiore cessant, praesentem esse testantur illum uteri et ovariorum praecipue statum, qui foeminae faecunditati videtur omnino necessarius, fine quo vel maris semen illa organa attingat, vel non, nunquam foemina concipiet, Hic status consistit in peculiari et plena vascularis uteri et ovariorum praesertim turgescentia,

Sibi semper similem et in agendo constantibus addictam legibus, naturam in iis faltem, quae fatis cognoscimus, contemplamur. Concipere, gestare, parere, fæmellis omnibus commune, iifdem functionibus ac instrumentis in perfectioribus saltem animalibus expleri observamus; in hisce partium structuram non multum differre reperimus, eadem facultas fub iifdem conditionibus videtur fuisse constituta. Brutorum fœmellae, quae magis familiares nobis funt, ideoque observatu faciliores certis anni temporibus e genitalibus fluxum patiuntur, aliae fanguineum penitus, ut in humanae speciei fœminis contingit, pleraeque vero serofum tantum, fortaffe vel ob vafa firmiora, vel non ita dilatabilia ut rubros globulos admittant, vel quia minor est humorum ad illas partes quanntas et motus, Platerus menstrua observari in cane foemina testatur: in equis scrophis, et ovibus se aliquando ea vidisse asserit PAULLINI. Ruricolis omnibus notum est vaccis per quasdam dies humore quodam madescere genitalia, donec

tandem ad sui oestri summum pervenerint seseque incredibili mansuetudine tegendas subjiciant, immo ficut dum lactantibus mulieribus, lac deficit cum menstrua fluunt, sic pariter certum est vaccas dum aestuant nullum aut parum lactis suppeditare; aurigas, mangones, equorum curatores confulas, equas omnes femel, vel bis in anno mucofum per genitalia madorem effundere ex constanti observatione jurabunt. In vulgata venatorum dictione reperitur canes cervae aestuantis vestigia, ex sanguine pudendis effuso, agnoscere. Cl. De LASSONE, * cum in tempestate, qua cervi cervas expetunt, furmam eorum viderit herba jacentem, hanc accedendo in fugam expulit, et ad locum ab iis desertum cum venisset, herbam, in qua decumbentes cervas viderat, fanguine commaculatam, non fine admiratione conspex-

^{*} Bercher Questio Medica, An ab uteri situ menstrua mulierum purgatio?

Sub hisce tantum circumstantiis bruta fæcunda esse videmus, quae cum rarae sint, et sub certis duntaxat tempestatibus, rationem intelligimus, cur earum faecunditas certis temporibus fit ut plurimum circumscripta dum in statu naturali, et in naturalibus regionibus remanent. Hunc fluxum qui falaces esse faemellas testatur, eandem habere causam arbitror, ejusdemque naturae finis indicium esse ac in foeminis humani generis, in quibus folum menstruorum nomine designatur, quia in plerisque in secunda valetudine, in temperatis Europæ locis fingulos menfes falutat. Rarum in anno in brutis procreationis defiderium, quod eorum falacitate praedicitur provide moderatur fæcundationis occasiones ita, ut proles in lucem prodeant opportuniori tempestate, ea nimirum, quae est tenerae earum structurae accommodata, et aptum pabulum suppeditat. Mulieres vero unoquoque mense de idoneo organorum statu admonentur, nullo habito ad diversa anni tempora respectu, fæcundantur, Parentum industria nevidet, et in lucem editam opportune ab injuriis praefervat. Vero fimilior fane apparet hujusce naturae legis interpretatio, si Arabiæ, Persiæ, Indiæ sœminas brevi recordemur, easque simul quae Greenlandiam, Laplandiam, Russiam incolunt. Illae naturalium productionum copia exuberant, pinguia ubera sugunt: saepe flores vident, saepeque fructus ferunt, cito familiam augent: Hae vero rarius, bis fortasse in anno fanguineas evacuationes patiuntur, sunt raro soccundae, provido fato, ita enim minus multiplicantur infelices illarum regionum inhospitae.

Menstruationis præsentiam ad conceptionem necessariam esse videntur plures suspicasse; sed vel leviter nimis materiam pertractarunt, vel supersiciali adhibita explanatione, dubiam adhuc reliquebant questionem, utpote summis dissicultatibus obrutam, quas omnes solvere arduum esse prosecin quibus omnes conveniunt, iisque innixi de re aliquandiu ratiocinemur, ejusdem clariorem ideam fas erit acquirere. Fertiles non sunt ante menstruationem seminae, nec unquam post totalem cessationem, non concipiunt lactantes, licet sanissimae, et saepe mari indulgeant, steriles plerumque sunt quae menstruis carent, et tales semper quae devias patiuntur sanguineas evacuationes, licet debita quantitate et exacte periodicas,

Videtur igitur omnino necessarium, quod sanguis ad certa organa majori quantitate assuat. Sub hoc assuatum, nec aliter in sæmina sæcundationi aptitudinem invenimus: Ova tunc prominent in ovariis, eorumque unum vel duo prae cæteris: Vitali sluido, quo natura utitur, ad omnia in corpore obtinenda, eorum vasa sensim sensimque ita turgent, ut fere varicosa siant: ita bene amplectuntur ovum, ac sovent, ut paulatim excrescat, et solo tactu sæcundo indigeat, ut excludatur

a calyce. Ante pubertatem vero vesiculae illae, quae recipiunt germinis rudimenta exiguae admodum funt, exiles pariter, atque contractas * reperimus in vetulis: in utroque cafu ibi deest illa fanguinis copia, quae earundem perfectioni requiritur, deficit pariter in lactantibus, quia tunc fupplere debet infigni per mammas fecretioni. A confueta via abstrahitur in quibus per vias non na-· turales fibi exitum parat; atque talem organorum statum non adesse jure conjicimus in iis, quae menstruis carent, revera pleraeque steriles sunt, non tamen omnes. Haec varietas dubia auxit eorum, quæ de menstruationis fine cogitarunt; sed fortasse ex eo quod imperfecte hujusce facti theoriam intellexerunt; uteri statum summi habuerunt ad ovaria vix respicientes. Sed non solum uteri sufficiens in evolutionem dispositio ad hunc finem requiritur,

^{*} In vetulis nil amplius vesicularum reperitur, sed tota substantia cellulosa est spongiosa, nunc laxa et mollis, nunc dura, vel schirrhosa, cum immistis vasis sanguiseris ipsaque ovaria mole multum imminuuntur. Roederer, l. c. pag. 38.

fed in ovario prompta esse debent primordia utero tradenda, sine quibus cætera erunt penitus frustranea. Utrumque vero eodem tempore, eodemque modo natura consequitur.

Uterus et ovaria ab eadem vasorum serie sanguine supplentur, hypogastricis et spermaticis, ideoque vix hæc turgere possunt quin ille quoque turgeat. Successiva per mensem circiter quotidie aucta illarum partium distensione sit, ut facilius sub completa plenitudine sœmina sœcundetur; attamen hanc conditionem in propria aetate et valetudine constantem esse arbitramur, licet per gradus diversis diebus differe inficiari nequeat. Tunc praesertim vasa illa innumera, quae injecta ovariorum substantia cingere immo amplecti ova distincte videntur præter modum turgent, et dilatantur ad extremitates per appellentis fluidi impetum, unum vel duo prae caeteris fovent ac premunt, illis denique exclusis, sublata de repente resistentia, probabile est effusionem aliquam ab iis contingere, quae extimam ovi membranam vasculis adhaerentem in ovario superstitem circumdat, et originem praebet illi subsusco corpusculo, quod luteum corpus dicitur, et conceptionem constanter sequitur.

Ovariorum et uteri hic plethoricus status ad foecundationem necessarius adesse potest, quin tanta copia fanguinis sit quanta requiritur, ut arteriarum ofcula extrema aperiat, uti contingit in fanguinea cujusque mensis evacuatione. Sanguinis affluxus ovi maturitati prius consulens, et uteri vigori in hujus demum extensionem, ac mutationes a natura intendebatur. Hujusmodi frustrata intentione non mirum si per hiantes extremitates effluat; quamobrem menstruationem nihil aliud esse concipimus, quam essectum illius plethorae, quae ad foeminae fertilitatem dirigitur duplici intento, et nisi utrique satisfaciat, exteriora petit. Sanguis exit innocens, quidquid PLINIUS, ac veteres plerique dicant, qui veneni dotes in eo somhiarunt, pretiosus jure meritoque dicendus, floridum enim mulieribus statum, futuros nobis similes pollicetur.

Rarum equidem est eas concipere, in quibus periodicam hujufmodi evacuationem non observamus, hac vero abfente aliquando interna partium requisita conditio adest, uti testantur lumborum dolores, laxitudo, aliaque fimilia data periodo recurrentia in nonnullis non menstruatis: unde intelligitur quomodo fieri possit, ut etiam sub menstruorum absentia nonnunquam foemina faecundetur, quod plerumque contingit dum ejufdem fanitate in meliorem mutata humorum copia augetur, pleniori flumine ad genitalia currit, vel naturalis viae, a qua antea aberravit curfum recuperat. Nec obstat quod etiam post mensium cesfationem provectiori aetate foeminae faecundae fuerint, cessaverat enim plethorae essectus, seu fluxus ob minorem illius gradum, fed adhuc fufficiens aderat ad partes interiores in aptitudine descripta conservandas.

Sub hac ovariorum et uteri conditione, aliifque conjunctis circumstantiis Natura studet novas fui evolvere productiones; nec mirum si totam eo tempore occupet agentium fenfilitatem, et vi-Gratissimo Veneris stimulo excitatae universae quasi convelluntur corporis partes voluptate ebriae; prae caeteris vero uterus, eique vicinae in foemina afficiuntur. In delicatissimo natura fua hoc viscere tunc praeter modum irritabili vel minimum certe fussicere potest accidens, ut maxima fequatur alteratio. Praeternaturali humorum ibidem affluxu sensilissimum redditur, atque ex aucta sensibilitate facile illa oritur ac in caeteris partibus in inflammationem dispositio, sub qua, minima excitante caufa, leviori admoto stimulo, illa fequi potest.

Praeviis violentis motibus, dum aestuat foemina insigni energia a mare ejaculatus prolificus humor opportune uteri orificium percurrere dicitur, et ad remotiorem usque partem perveniens, veluti corpus ibi extraneum, tenuissimam illam superficiem at-

tactu ita afficere ac excitare, ut alienum a veritate non videatur posse phlogosim inducere. Talem affectionem simulant subita quae faecundum coitum fequuntur symptomata: horripilationes illae, nonnunquam aliqui ad uteri regionem dolores, febricula, anxietas, nausea, aliaeque mutationes, quae ex maximo uteri cum caeteris corporis partibus consensu proveniunt. Hujusce phlogofis fequela dicitur lymphae coagulabilis exfudatio, uti in aliorum viscerum inflammationibus a practicis faepissime observatur. Ex hujusmodi lympha efformantur pseudo-membranae, quae inde superficiei inflammatae adhaerentes eam aliis vicinis connectunt, novas faepe constituunt tunicas, nova ligamenta, aliaque fimilia; parvi fane momenti, brevissimaeque durationis essent, si in eodem statu persisterent, scilicet uti simplices lymphae portiones densiores ex calore factae, et aliquam extenfionem telae in modum casu sortitae, nunc majorem, nunc minorem: fed vehementer differt ab origine earum progressus. Ex vicinis quibus in-

nituntur partibus vitam et nutritionem mutuantur; vascula minima, quae ad ultimas cujuscunque visceris partes exteriores perveniunt novam, ut ita dicam, evolutionem patiuntur quotiescunque humorum copia, et vis augeantur, ultra inflammativisceris fines ad recentem superinductam membranam sensim sensimque elongantur, et vix eam attingunt, quod cito in ea distribuuntur, ut illi vitam tribuant. Vasasanguiferaaliquando comitantur nerveafilamenta, unde sensilitatem etiam acquirunt. Quare organica hinc nascitur nova corporis pars, quae licet faepe animali oeconomiae incommoda evadat, non raro optimo usui inservire aptissime potest. Ejusdem naturae suspicari posset esse illam in utero quae constanter fæcundationi succedit; quae gradatim craffescit in membranam reticulatam vasculosam, quae filamentosa dicta fuit a nonnullis, villofa a Ruischio, ab aliis chorionfalfum, seu spongiosum; ab Huntero denique, quia, cum ovo, post partum vel abortum ab utero dividitur, ac decidit caduca, vel decidua nominatur *, hujusque ea pars, quae ab utero super ovum reslectitur, decidua + reslexa.

Non facili negotio, opinor, de hujusce opinionis probabilitate suadebitur, qui velit ea attente ponderare symptomata, quae in gravioribus illis phlegmasiis observantur, in quibus pseudo-membranae inveniuntur, eaque comparet cum levissimis illis, quae conceptionem sequuntur. Sed fortasse objectioni solutionem fere integram sibi

^{*} GALENUS videtur hanc membranam cognovisse, & sufficient ex muci secretione in uteri cavo aucta originem habere. Sunt ejus verba: "Qui vero humor matricis assure peritates illinit superficiei internæ subtensus, membrana tenuis essicitur." De usu part. 1. xxv. cap. 3.

[†] Hæc Ruschio etiam fortasse nota fuit. Vide Thes. Anat. V. No. xli. Vascularem vero deciduæ structuram primum exacte demonstrasse dicitur Hunterum Joannem: Vide Animal Oeconomy. Sed arteriosarum extremitatum uteri profunde per spongiosum chorion serpentium injectiones, quas xxx circiter abhinc annis Edinburgi existere fertur, anteriores procul dubio sunt citati auctoris recentioribus inventis.

ad hujusmodi lymphae coagulabilis exsudationes sufficiunt, quaeque a practicis omnibus a praeternaturali affluente ad vasa partis affectae humorum quantitate agnoscitur. Haec autem majori, vel minori facilitate, contingit pro diversa partium sensilitate ac vasorum numero, quibus præditae sunt. Quapropter aequo animo concipimus facile sieri hoc posse in utero, viscere admodum vasculoso, et exquisita praedito sensibilitate.

Veruntamen nimis ratiocinio faepe indulgemus, eoque ducti velocius, quam par est in rebus explanandis progredimur, et analogia suffulti ab uno ad aliud phaenomenon explanandum pari ratione descendimus, et ita nonnulla a seprorsus natura distincta praecipiti conclusione confundimus. Ex internorum viscerum superficiei adhæsione, quam arctissimam frequenter invenimus ex prægressa peripneumonia, vel rarius pleuritide per intermediam exsudatam lympham nulla praevia discriminis suspicione gradum facimus ad explicandam laxiorem, quae alias observatur per quaedam expansa filamenta,

et ita gradatim alias majoris amplitudinis telas, quae partem unam alteri per continuationem connectunt ejusdem naturae esse conjicimus, et uti similes essectus eidem causae perperam adscribimus.

Duplex est *, accurate loquendo, in viscerum inflammationibus, quae sequitur adhæsio: Alia, qua utraque superficies in contactum adigitur, simplici intercedente nexu glutinis in modum, quo corpus unum alteri colligatur: hæc est vera productio sæpius nominatae lymphae, quæ tenuiori parte a lymphaticis spoliata calore indurescit. Altera vero observatur, quae dum adhaerentes superficies ab invicem distrahuntur facile cedit, elongatur, et lacerationi multum resistit. Hasce vero membranas, quae notabilem extensionem non raro acquirunt, verosimile videtur, longe no-

F

^{*} Vid. Cl. Rubini de specifica Cort. Peruv. in vias urinarias actione.

biliorem originem habere: Vim illam organico corpori congenitam, quae valet partes nonnullas refectas reproducere, novas evolvere, fanas morbo confectis fubflituere hujus generis membranarum auctorem esse tota fuadet analogia. Causae illius vis excitantes funt ea omnia, quae sluidorum copiam, et motum in determinatam partem augent: hujusmodi est dissectio in membris recisis in animalibus quibusdam, quaelibet irritatio, quae in motum ciet partium sibrillas, unde elongantur ab irruente sluido, et in pristinam diametrum nituntur.

Sanguinis auctum affluxum, et impetum ad uteri fuperficiem internam deciduae caufam esse ad evidentiam ostendunt observationes Cl. Denman* aliorumque practicorum similis membranae in plethoricis admodum sceminis sub menstrua-

^{*} Vide Lond. Med. Facts and Observat. vol. 1. Aliquid simile Areteum observasse suspicandum, ubi de tunica uterum interius succingente loquens, ait, "Hæc vero abscedit sluxione, abortu et violento partu." De caus. et sign. morb. dict.

tione evacuatae quae repetito Illustris Anatomici + examini tradita eandem naturam exactiffime prae se ferebat; Dolores qui sub efformatione aderant ad uteri regionem praeternaturalis vafcularis illius visceris systematis distensionis sunt testimonia. Cum vero non semper talis adsit uteri status causam querere oportet, qua similis inducitur. Haec autem facile concipitur fine feminis attactu ad uteri superficiem in majori sanguinis affluxu fub illis circumstantiis, ubi habita ratione ad illius partis eo tempore conditionem pro maximo stimulo agere potest; tenerrima vasa, et innumera, quae laxa ibi pendent a fupraincumbente fluido urgentur, uniformiter dum resistunt continuato impulsui elongatione cedunt, fibrillae et vafa simul sensim sensimque increscunt, et pari incessu has illa comitantur. Rationi magis confentaneum sane videtur eodem tempore haec omnia evolvi, quam vafa ipfa ad jam efformatae in-

⁺ Dr Baillie, Prof. Anat. Lond. Vid. Med. Facts and Observat. tom 1. p. 109.

organicae parti vitam conciliandum folitaria decurrere, quod clarius elucescit, si allato discrimini inter novas naturae productiones in viscerum morbosis affectionibus attendamus.

Dum* cochleis caput integrum refectum, pullorum † cerebri tres quartas partes reproduci, nervi fcissi nova † pullulantia filamenta, nova ossa, novos condylos, novas articulationes, nova vasa fanguisera ||, repetitis observationibus confirmata immoto animo audimus, ejustem naturae vis memores novam in utero membranam eodem processu evolvi sine ulla dissicultate intelligimus, qua nobilissimi omnium naturae operis vita apte soveatur.

^{*} SPALLANZANI, Atti della Soc. Ital, vol. 1. Verona-

[†] Baronio. Sulle reproduzioni delle parti animali, 8: Milano.

[†] NANNONI LORENZO. Instit. Chirurg. Firenze. CRUIK-SHANK, Lond. Med. Jour. Fontana on Poisons, &c.

^{||} Monro on Nervous System, p. 87. tab. xlvii.

Haec nova productio, decidua dicta, ab una uteri parte, a fundo ut plurimum ad totam cavitatem investiendam extenditur, nunquam vero ad tria illa orificia, quae cum ejusdem cavo communicant, sed anuli in modum ea exactissime cingit. Haec uteri prima immutatio, brevi intervallo, fortaffe eam praecedit, qua Falloppianae tubae jam erectae, imo ad ovaria jamjam applicatae, haec per fimbrias arcte adeo amplectuntur, et premunt, ut foecundatum ovum a calyce dimoveant, et recipiant, quod deinde per motum proprium quasi vermicularem deorfum versus uteri cavum sollicitant. Quod si vel imperfecte applicentur simbriae, vel organicum vitium in tubis, fibrarum in iis irregularis directio, vis necessariae defectus, vel alia praeter naturam adfint, ovum vel in abdomen labitur, vel in tubis remanet, vel rarius in earum tunicis fistitur, ibique aliquando etiam ad confuetam molem augetur,

Maturum ovum vel ova descripto nuper, qui verosimilis videtur, modo descensa uteri parietibus mox plerumque, alias vero tardius adhaerent. Tenera ovi superficies in cellula ovarii huc usque sota vascularis admodum magis magisque nunc expanditur, et plurimos molles slocculos villos æmulantes emittit, qui a novae uteri membranae silamentis recepti inde sensim increscunt, et tandem sirmissimam constituunt mutuam adhaesionem. Quando uterus germen recepit in seipsum, ac si illius pretium cognosceret, claudi dicitur, ne ullus exitus pateat; ex irruente tunc sluido posset explicari; Sed brevi dissipatur haec uteri actio; et cito hospitis commodo parere cogitur.

Pregnantis uteri mutationes disputationibus diu locum dedere. Agitata admodum suit quaestio, utrum uterus, dum volumine augetur, imminuatur crassitie. Rem ita esse jam Galenus ejusque sectatores asserebant: Alii vero cum volumine augeri pariter crassitiem senserunt: Veterum opinionem restaurare contendebat Mauriceau; sed erroneam esse Daventer satis demonstravit; et nunc omnes sere in Arte Obstetrica versati novisse vi-

dentur illud viscus sub graviditate novam evolutionem subire, et licet difficillimum sit rem exacte desinire, parum gravidum uterum relate ad parietis crassitiem a non gravido differre autumant.

Dum majorem fanguinis copiam, quae tunc temporis per illum ferpit, et vascula ipsa diametro, et numero etiam aucta perpendo, fieri posse non dubito ut partes omnes in ejusdem circumferentia vehementius distensae novam in interstitiis homogeneae materiae depositionem admittant qua increscant. Ita evenit, ut fibrarum distensione cedentium spissitudo partim reparetur, hoc vero intra certos limites contingere arbitror, et leve in crassitie discrimen esse in soliditate notabile. Sanguinis major quantitas vafa diametro aucta replendo vacuum implet, et ita per parietes ferpit, ut uniformiter turgeant, et vix a primo statu videantur differre: Sed laxior tunc est eorum compages, quare diutius premendo, uti fit per constrictionem, quae partui succedit, distendente sluido expresso, ad pristinum volumen post aliquot hebdomadas resti-

tuitur, vel faltem accedit. Embryonis praesentia illico uterum afficit, et utriusque incrementum constanti proportione procul dubio procedit, Uterus autem totum corpus facile in consensum trahit, ejusdem alterationes in omnium corporis partium statum vehementer influunt, aliae vero prae aliis citius, ac magis afficiuntur. mirum si mammae, quae per intimum et constantem consensum necessario uteri mutationibus refpondent tunc amplientur, ac faepe per infultus doleant, ex distensione, vel peculiari si lubet affectione utriufque, papilla fusco circulo circumscribitur, cephaleae, odontalgiae pertinaces, vertigines, palpitationes, anxietas, non funt rariffima accidentia; naufeae primo mane, vomitus, appetitus depravationes, aliquando diarrhæa in foeminis alias tardioris alvi, constipatio in laxioribus, aliaque similia ventriculum, et intestinalem tubum, de eventu conscios esse testantur. Remotiora organa, omnia uno verbo fentiunt quid valeat uteri affectio. Aucta praeter modum irritabilitas aliquando,

febriles paroxysmos, alias debilitatem, variaque symptomata inducit, oculi, vultus, lineamenta omnia a pristinis differre videntur; nunc languent, nunc minantur: Omnia fastidit sessa voluntas, amabilis plerumque seminae docilitas, jucundi modi in rudes, inquietos saepe mutantur.

Non hisce semper sidendum, sed sunt haec communiora signa quibus de graviditate admonemur, ut cautiori regimine sibi consulat mater, ut practici de hac causa certiores occurrentibus symptomatibus minus respicientes seminae querelis materia medica non indulgeant; urgente vero necessitate palliativa methodo ea opportune moderentur, quae majori vi, vel duratione tenerrimi setus vitae periculum minitantur. Hujusce irritationis, quae tantas affectionum varietates valet producere causa excitans permanet, quin immo augetur in dies, sed aequales non sunt successivi effectus, vel leviores evadunt, vel saepius penitus dissipantur.

Fibrarum uteri evolutio ex perfecta earum continuitate est necessario simultanea. Ejusdem vero textura, vel potius judiciosa moderatrix non omnes uno eodemque tempore aequaliter cedere permittit: Fundus enim prae primis, successive corpus expanditur, ultimae dilatantur colli fibrillae, quae fere ad ultimum usque gestationis stadium refistunt. Augetur in dies embryonis molecula; fed licet omnes fimul ab initio partes coexistant, aliae prae caeteris citius observatoris oculis conspicuae fiunt; omnes vero per aliquod temporis intervallum in uniformi opaco fluido reconditae latent. Ante decimum septimum diem non nist muci molem informem in ovibus videre potuit HALLERUS. Alii ex pondere, ex volumine alii conjectantes foetus aetatem cognoscere sibi persuadebant, et nonnulli hodie adhuc ex illis pronuntiant. Sed ejus fuccessivos in molem progressus accurata praecifione describere arduum nimis esse uno ore fatentur gravioris notae recentes Scriptores. Variae magnitudinis in variis foeminis ejusdem aetatis foetus, variae etiam ab eadem

faepe foemina in lucem editi fuerunt: Matris, ipfiusque foetus fanitas, differens nutritio, aliaque plura maximum hinc inde faciunt discrimen. Unum est, quod pro certo haberi potest, quia constanter observatur, scilicet ovum, seu membranas, et humores prae foetu valde augeri primis gestationis temporibus, subinde foetum ultimis praesertim mensibus notabili rapiditate increscere nulla habita ad involucra, et ad amnios maxime, proportione. Modum vero, quo uteri hospes nutriatur, et crescat investigare necesse est, ut caetera intelligantur. Opus equidem Phyfiologo dignissimum, sed maximis difficultatibus obrutum. Plurimae de hac re fuerunt opiniones, fed praecipuas tantum brevissime recensere sufficiet: Inter Graecos, * nonnulli foetum per os nutriri arbitrati funt, in utero parva ubera per imaginationem viderunt, quae foetus sugeret: Structura partium melius inspecta hujus hypothesis falsitatem satis oftendit.

Democrit. et Epicur Vid. Plutarch de Placit. Philosoph. L. v. c. 16.

Ex ore nutrimentum foetum haurire, plures * etiam inter recentiores senserunt: Sed dicere oportet, eos absolute ignorasse infantes non immaturos sine ore natos suisse; sine capite † alios; plures etiam, in quibus ore penitus occluso, nulla alia aderat ad ventriculum via.

Liquorem amnii nutritioni foetus accomodatum, per cutis inhalantia vafa recipi per tres potiffimum primos menses Alcmeon Crotoniensis supposuit. Sed liquoris amnii relate ad tenuissima foetus tunc temporis vafa notabilis spissitudo, materia viscida, et glutinosa, qua foetus superficies obtegitur, argumenta satis valida videntur ad hujusmodi hypothesim rejiciendam. Praeterea absurdum omnino est arbitrari naturam, quae nunquam praeter necessitatem res suas mul-

^{*} Vide Needham de Format. Foet. EPHEMER. Germ. decad. x. an. 7. Observ. 209. Gibson Med. Essays Edin. Vol. I.

[†] Vide Licer. de Monstr. Littre Memoir. de l'Acad. des Sciences, ann. 1701.

[†] Vide PLUTARCH. loc. cit.

tiplicat, duplicem foetus nutritionis modum con-

Eadem ratione ducti miramur HARVÆIUM HIPPOCRATIS et GALENI opinionem fequutum, viam, qua foetus nutriretur duplicem fuspicare potuisse, partim nempe a liquore amnii per os, partim a fanguine materno per vasa umbilicalia. Sed majoris notae etiam physiologi* hujusce sententiae veritatem ostendere nitebantur.

In liquore amnii, fluidum ad nutritionem aptissimum, eum sedulo scrutati, natura scilicet
blandum, viscidulum reperiisse nonnulli testantur.
Alii alia de hoc sentiunt. Non desunt qui excrementitium omnino esse dixerunt, alii hujus, et
alimentariae materiae miscelam. Inter plura argumenta, quibus amnios nutritiam qualitatem probare contenditur pleraque parvi nimis momenti

^{*} Haller Elemen. Physiol. vol. viii. lib. 29. Heister Comp. Anat.

funt, ut recenseantur, alia vero, quae robur aliquod primo intuitu exhibent solutionem facile admittunt. Analogia inter pullulum in ovo, et soetum humanum adducebatur et liquorem amnii ovi albumini comparabant; et dum ex hoc pullum nutrimentum partim accipere pro certo habebant, licet accuratae observationes adversentur, quae eum ex vitello integre ali ostendunt, amnios pariter eundem in modum foetui inservire inferebant. Sed vagum hujusmodi argumentum ex analogia, quae, quantum hic valeat, ex dissimili plurimis in circumstantiis processu satis intelligitur, parum vel nihil probat.

Meconium habitum fuit pro figno manifesto cibi per os a foetu assumpti, et a ventriculo sub-acti, ac intestinorum consuetum in adultis cur-sum subeuntis: Sed quomodo, quæso, explicant, vel unde oriri illud putant, quod copia æquali repertum suit in intestinis eorum animalium, quibus os impervium in utero suerat, vel quae capite carebant, vel, licet rarius, ventriculo ipso? In-

fuper, si regularis in chylopoieticis visceribus functionis ab amnios digestione Meconium est necessarium residuum, quare exigua adeo est illius quantitas, quae maturi scetus intestinis includitur? Fortasse subinde evacuatur; et materia hujusmodi aptiori alia via desiciente, vel receptaculo, amnio iterum excreta admiscetur, et ideo repetitis vicibus ingerendum alimentum contaminabitur, ac deinde erit penitus ineptum: niger sub sinem compactusque, vel saltem colore varius pro aetatis diversitate liquor ille observabitur. Nihil hujusmodi memoratur: nec aliquid est providae naturae dignitate indignius.

Hisce aliisque rationibus persuasi summo jure afferuisse videntur plures, meconium a crassiori parte humorum, qui in ventriculo et intestinali tubo secernuntur, proficisci bili admixtis. Huic opinioni subscribere dubius non hæreo; sed addere tantum, pro rei majori claritate, vellem, probabile admodum videri essectum esse harum secretionum, quae imminente tantum sætus matu-

ritate copiosiores opportune fiunt, ut vicino muneri obeundo aptae parentur, idque eo necessarium, ut objectiones praeveniamus, quae oriri poffent ex minima ejusdem quantitate, quae nono mense in intestinis ut plurimum reperitur. Colorem a bile commista, cujus secretio imminente tantum partu plenior habetur, pendere ad evidentiam evincunt exempla eorum, qui hepate carentes decolor meconium exhibebant. Caeterum fi concedamus amnii liquorem nutriendo fœtui optimum esse, et per foetus potestates concoctrices, licet debiles, et infirmas, facile posse in homogeneam massam assimilari; non video quomodo explicabimus eorum nutritionem ac plenum incrementum, qui post amnios liquorem putridum * exeuntes fanissimi in lucem prodierunt, quomodo etiam illi vixerint, qui ruptis membranis, nutritio humore evacuato, cui receptaculo deficiente fuppleri nullo modo poterat, ad feptimanas, immo

Dr. Bellinger Tract, de Foet. Nutrit.

menses in utero remanebant, et bene valentes in lucem prodibant.

Foetus omnes dum amnio innatant ore hiantes. ut vulgo creditur, facile hunc humorem deglutire debere videtur: ad os equidem adest accessus, sed aeque prompte pharyngem intrare falso concipitur: deglutitio, utpote a voluntate pendens nunquam obtineri poterit, nisi eadem conscia conamen deglutiendi instituatur. Hoc autem mechanice nunquam fieri fatis oftendunt experimenta duo a nupero doctissimo Monro instituta, quorum primo lingua depressa aqua per Syphonem in os introducta nec guttula in œsophagum descendebat. In altero per amnia plurium vitulorum, dum utero secundisque adhuc adhaerebant, lacte notabili vi propulso licet uteri parietes valide compressi fuerint, nec minima portio ad ventri-

H

[‡] Mauriceau Observ. sur la Grossesse, et l'Accouch. Societ. Med. Havniensis Collect. vol. 1.

culum pervenit. Nunquam vero per voluntatis motum hunc humorem deglutiri patet, quod in ventriculo rarissime aliquid simile huic liquori reperimus, quodque examinatum diversas ab illo qualitates possidet.

Uti probabilior illa majores fibi vindicavit patronos fententia, qua supponitur fœtum per venam umbilicalem a matre nutritionem fibi comparare. Plerique inter recentiores de via conveniunt, qua nutrimentum advehitur, sed differunt in definiendo modo, quo viam ipsam ineat, et locum a quo primum discedit. Alii sinus in utero adesse voluerunt, ex quibus venæ umbilicalis extremæ propagines biberent; fed hæc fanguinis receptacula in naturali uteri statu non existunt; quod enim ab Anatomicis fub finus nomine intelligitur, nihil aliud est quam venarum uteri dilatatio notabilis, quæ vel injecto, vel simpliciter dissecto utero primo intuitu talis apparet vasorum cursum a dilatatione sequendo: Et licet tales finus adessent difficile admodum esset ostendere, nec est verisimile, rubras venas quas absorbendi facultate carere opinamur, uti pluribus experimentis evincitur, ab iisdem humores absorbere. Alii sanguinem ab arteriis uterinis ad peculiarem partem placentæ cellulosam devehi arbitrantur, et inde per venae umbilicalis extremitates absorbere.

detent nontransported and monitoring the contrators the

Variis placentis, aliis in naturali statu, aliis subtilioribus sluidis per injectiones integre repletis,
et nudo et armato oculo diligenter, et repetito
introspectis nunquam mihi evenit, nec Accuratioribus multis cellularem illam fabricam videre,
quae feliciter arte repleta distinctam nonnullis
exhibuit fabricam, quaeque nihil aliud esse supponitur, quam arteriarum uteri tunicarum crassitudine imminuta oscula in cellulas ampliata ipsarum, venarumque extremitatibus interpositas;
dolebam huc usque me non potuisse recentioris
hujus structurae anatomes certiorem ita sieri ut
priori renuntiarem. Frustrato labore dum plures

menti tunc mihi videbantur ea, quae a priori huic opponenda occurrunt, et in illis placentae praeparationibus, quae talem structuram exhibebant extravasationem fortius suspicabar in minimis vasis secutam; nec ullius ponderis esse facile apparet argumentum, quo huic objectioni respondetur; cellulae, aiunt, si ab extravasatione penderent uniformes adeo non essent, sed ex laceratis vasis injecta materia per placentae cellulas serpens informem et rudem molem exhiberet. Verum si suida substantia aequali vi, pari pondere praedita aequae capacitatis cellulas replet, non video cur impares sigura sub inspectione illae debeant apparere.

Plura subsunt dicenda, sed referre satis sit, uniformem spongioso-vascularem texturam per totam
placentam indiscriminatim oculum prossequi posse,
nec ullibi, nec minimum substantiæ diversitatis indicium eruitur. Matris et sætus extrema vascula
inter sese inextricabili modo intermista videntur.
Cum vero neque meum sit, nec honestum eorum

Called to the text on acres

observationes in dubium revocare, qui inter Anatomicos fama gaudent, eas meliori, quo fieri potest modo interpretari libenter studebam. stantia illa alba ab injectionibus minime pervia, a D. GULIELMO HUNTERO in placentis faepe obfervata, cujus naturam determinare ipse noluit ultimos esse vascularis utriusque systematis, materni nimirum, et fætalis, fi licet ita dicere, fines fufpicarer, qui dum injecta materia nimia vi utrinque propulsa non fuit ejusdem progressui per cavitatis angustiam potuerunt satis resistere; quando vero nimia quam par est propellebatur eidem lacerati cedebant. Hujusce opinionis fundamenta derivantur ex iis, quae per injectiones quotidie discimus. Si valida sollicitata manu injecta materia eos adeat fanguiferi systematis ramos, qui vasa alba dici possent; rubros enim globulos, vel colorata fluida in naturali statu excludunt, licet subtilissima fuerit, nunquam enim sanguinis particularum tenuitatem superabit; dum illa recusant, ulterius pergit et in circumpositam cellularem vix effusa osculorum ampliationes figuratas in bullulas

Simpliciori denique modo, ideoque naturae magis familiari hoc fieri alii arbitrantur, arterias nempe uterinas cum venis placentae, et arterias placentae cum venis uteri, absque ulla intermedia substantia, communicare. De hac vasorum anastomosi, jam cogitavit ipse Fabricius, qui tamen ab ea, quae in aliis corporis partibus observatur differre putavit; pluribus rationibus hoc diferimen probare contendit, quibus concludit vasorum umbilicalium cum vasis uteri continuationem non esse, sed tantum appositionem, ita ut, ora tunicarum utriusque systematis contigua invicem fiant, non continua. Hujus generis junctionem inter vafa in nulla alia corporis parte observamus. Sed hoc ad opinionem hujuscemodi refellendam non fufficit: verifimile tamen non videtur nexum matrem inter et fœtum, qui fatis firmus pro alterutrius sanitate requiritur, meram intussusceptionem esse, quam facultas vasorum contractilis præter modum, data leviori occasione, excitata per se fola facile dissolveret.

Eodem penitus modo quo alia, haec etiam inosculari vasa nonnulli contendunt: hujusmodi anastomosis rationi sane non repugnat, quin immo fortiori innititur analogiae. In partibus reunitis manifeste vasorum ab uno latere ad alterum communicationis exempla fubfunt plurima; et per injectiones communicantia vascula repleta in amplissima cel. Monronis collectione fervantur. et fumma cum delectatione vidi. Novae partis arte appositae et unitae recens, ac directa post tempus evidens observata fuit vasorum inosculatio. Novimus arteriofas extremitates fingulari pollere facultate fefe elongandi, et ad vicinas pervenientes continuitatem substantiae gignendi. Hujusmodi phaenomena quotidie occurrunt, et unicuique chirurgo in fuis per primam, uti aiunt, intentionem fanationibus funt familiaria. Cur, quaeso, Naturam eandem agendi rationem adhibuiffe in ovi cum utero adhaesione efficienda dubitabimus, quia mathematica demonstratione caremus? Nonnullos igitur ex iis slocculis, qui
vasa minima sunt, et ex ovo propendent, cum
aliis ab uteri superficie elongatis in contactum adactos, jure meritoque suspicatur naturalem anastomosim inter se inire, ob quam matris sluida
cum sluidis sœtus recto tramite communicent,

Variae equidem occurrunt objectiones, quarum aliquae revera funt non parvi momenti. Haec vasorum communicatio, arguunt nonnulli, esse deberet per ramos non tam exiles, ut oculi aciem essugiant. Sed major vasorum diameter necessaria in hunc sinem non est, quin immo provida natura indigna. Vasa, quae post novem menses lacerari debent opportunum est ut exigua admodum sint, ne insignis ex laceratione contingat matri jactura. Earum exilitati consulit eadem Naturae sagacitas, quae cætera animali æconomiae incommoda praevenit: maximus nempe eorum numerus minimam capacitatem compensare valet. Praeterea non solum periculosa suisset, haec con-

nectentia vasa ampliora esse, sed neque facile per consuetam ac ordinatam viam talia haberi poterant. Praecipuam, qua corporis partes evolvuntur, vim pendere novimus a cordis actione, qua suida impelluntur, eaque arteriarum vi conjuncta partes distendit, et ita hae varia directione elongantur. Non magnos utriusque potentiae essectus esse posse in extremas arteriarum uteri propagines concipimus, si earundem serpentinum cursum, innumeros earum angulos inspiciamus, quibus sanguinis motus mirum in modum imminuitur, ideoque arteriarum extremae evolutiones data proportione exiles necessario erunt.

Negativa vero argumenta quae ab accuratis anatomicis allata fuerunt, ex repetitis injectionibus, quibus hanc vaforum anastomosin nunquam demonstrare potuerunt, rationes satis validas non esse pace tantorum virorum liceat asserere. Plurima potuerunt infelici earundem successui conferre. In variis corporis partibus, e, g. in cere-

shivorg omme nine to inche

bro, ab arteriis venas injicere difficillimum invenitur: Ergone de recto commeatu dubitabimus? Nec multum faciunt contra hanc opinionem practicae observationes, quibus refertur foetus ex matre fatali hemorrhagia perempta parum admodum fanguinis amisisse. Ut arteriarum fines, seu extremitates a communi circuente fluido apte irrorentur, necessarium imprimis est, ut debita ejusdem fluidi quantitas sit, et sufficiens etiam motus. Si alterutrum, vel praesertim utrumque deficiat, non omnes partes foveri ab eodem aequaliter poterunt, difficilius illae, quae a centro motus prae caeteris distant : haec omnes Clinici norunt ; extremorum frigus, cutis pallor, aliaque fimilia, funt communes effectus. Quapropter si in gravida sœmina per notabilem et subitam praecipue haemorrhagiam sanguinis massa imminuatur, et motus, uterinae illae exilissimae extremitates a consueta circulatione non amplius distensae vi sua contractili, qua donantur quasi integre occludentur; nec expectandum erit, quod cordis, vel systematis arteriofi in foetu, fub hisce circumstantiis vires augeantur, et fluida propria tunc ultra suos limites transmittant: vix sufficiens, determinata habetur in ipso facultas, qua ipsius sanguis vix ad ultimas arteriolas in placenta perveniat, ab iis per venas ressuus: quare mirum non erit, si in soetubus illis notabilis non fuerit humorum jactura.

Sed constans non est hic rerum eventus. Aliquando humores in vasa validius agunt; vel, uno verbo, generalis circulatio violentior sieri observatur ex morbosa energia a nervosis affectionibus orta, vel alias etiam vasa ex contrario peculiari statu laxiori propriam reactionem in contenta non exercent, et tunc diversi omnino erunt, ac sæpe fatales essectus. Re quidem vera matre ex hæmorrhagia uterina mortua sætus omnino suisse consectos, Merv, * Heisterus † narrant; soetus pallidos, insirmos, post matris haemorrhagiam natos suisse tessatur Cl. Monro nuperus; et apud

^{*} Hist. de l'Acad. des Sciences, 1708.

[‡] Compend. Anat. not. 36.

plures de arte obstetrica scriptores exempla similia legenda occurrunt. Si notabiles non sunt, vel
quantas ex laceratione vasorum esse debere expectamus, hæmorrhagiæ post partum, seu placentae
expulsionem ex eo dependet, quod uterus contrahitur, et cum ipso contrahuntur omnia vasorum
orificia; ideoque non nisi parva fanguinis quantitas esse uteri contractione impedita hæmorrhagia sequitur notabilis et saepe mater, nisi promptum per ejusdem extractionem,
substitute, vitae discrimen evidens pati,
tur.

Sed alia etiam ratio fubest, quae melius examinata Naturae molimina explicat, quibus praevenire periculum intendit: Ex compressione, quam dum foetus expulsio imminet per conatus repetitos uterinae arteriae patiuntur, et mutatione aliqua, quae in earum directione succedit dum uterus contrahitur sanguinis essuus partim impeditur,

et partim ejusdem motus lentior redditur *. Hujusce veritatem testatur uterinae hæmorrhagiae imminutio dum vigent dolores, praesertim post aquarum evacuationem. Compressa ideo placenta nec ex matre, neque ex foetu pristinam recipit fanguinis quantitatem; quod si diutius hic status perseveret foetus vita periclitatur. Sunt hujusce compressionis effectus sanguinis congestiones in cranio, facies tumefacta, et livida, quae observatur in foetubus, quorum expulsio post amnios evacuationem diuturniores requifivit labores, quae tamen, si non nimia faciei sloriditatem infanti constantem largitur: sed apoplectici eadem de causa nonnulli nascuntur vix semivivi, alii saepe jam extincti. In expedito vero partu, dum placenta illico post foetus exitum ab utero separatur sanguis copiosus fluit. Si vero placenta integre adhaereat utero, et funiculus illaesus remaneat, in hoc pulsationes persentiri facile posfunt. Dissecto vero funiculo per venam umbili-

^{*} Cl. BAUDELOQUE L'Art des Accouchemens, tom. 1

rus iners remanet.

Quamobrem non fine laudabili fundamento fupponitur vasorum, quae anastomosim in placenta ineunt, exilitatem causam unicam fuisse, quo minus per usitatas disquisitiones et artis tentamina eorundem nexus non detegeretur et frustra ideo saepius institutae fuerint ab Anatomicis injectiones, quarum aliae nimia vi, ac detegendi cupiditate propulsae vasorum sines transgressae novae structurae conspectui locum dederunt, quae tamen nova profecto non est, conspicienda enim in quavis laxioris corporis vasculari parte occurrit, dum materia injecta aberrat, et in circumpositas cellulas sistit.

Qui fortius quam par est propugnando insistunt in medium afferunt felices uterino-placentini vascularis systematis injectiones, in quibus recta via materia injecta communes matri et soetui sines pervasit. Sed qui cautius procedunt in asserendo has quoque ab extravasatione ortum habuisse dubitant. Attamen ipse demonstrationis defectus nihil aliud probat, quam maximam vasorum tenuitatem, ob quam et subtilissimos liquores recusant, et fortasse etiam sanguinis rubros
globulos.

Dum hac super re longius considerarem suspicio mihi insurgebat, utrum revera minima illa vascula capillaria dicenda ita sub sinem attenuarentur, ut serosa potius vasa evaderent, quae brevissimae extensionis inoscularentur cum venarum umbilicalium ejusdem diametri extremitatibus, et sluida illa a matre procedentia tantum transire sinerent, quae ad soetus nutritionem, et incrementum aptissima sunt, et jam satis elaborata. Sub hac hypothesi probe notari vellem facultatem venis umbilicalibus non assignari, quam in caetetis corporis partibus aliud vasorum genus, vasa nimirum absorbentia tantum possident. In hoc enim casu absorptionis actionem venarum propa-

gines exercere non indigent ut intentioni respondeant, sed satis est ut passiva veluti instrumenta, seu ductus in aliis organis secretoriis humorem secretum a supra-incumbentibus vasis traditum recipiant. Si haec vafa adesse supponantur, quod verosimile videtur, nutritii fluidi a matre ad foetum transitum pro secretione habere possumus fi lubet, una tamen ex fimplicioribus, quae in corpore fiunt, uti lymphae coagulabilis in internis corporis partibus, vel aquei fluidi, quod per infensibilem perspirationem, et sudorem ad corporis periferiam exprimitur. Non videtur ad hanc necessaria complicata illa congeries et convolutio arteriarum, quae cellularis ope, plus minufve compacta in glandulofa fubstantia reperitur, quaeque majori aclivitate forte donata attingentes humores peculiari affimilatione alterare valet, et ita a massa generali dissimiles reddere, ut secretos in sanguine non præextitisse facile diceres, ac fecretionis vocabulum functioni hujusmodi fignificandae improprium.

Hanc vero suppositam nutritii sluidi a materno sanguine separationem ab ea non differre concipiamus, quae in visceribus nutriendis locum habet; sufficit nimirum subordinata vasorum dispofitio, ob quam unum potius, quam alterum fluidum tenuitate, vel alia fensibili qualitate a caeteris in communi alveo detentis diverfum determinatae partis vascula permeare potest. Hujusmodi matris et fœtus vascularis systematis in placenta terminatione supposita facilius explicari mihi videntur phænomena quae in praxi occurrunt; quare e. g. funiculo umbilicali refecto una tantum, vel, et dimidia uncia sanguinis ex ea parte effluat, quae placentae adhuc adhaeret, illius enim pars aliqua exit quae ad foetus vafa pertinebat cujus praecipua quantitas adhuc in circumvolutis vasis remanet ibique tandem coagulatur: unde rarissime funiculum ex parte matris colliga-Sanguinis vero copia emanare debet dum fecundinae excluduntur, quia revera tunc vafa sanguifera, et plurima quidem dividuntur; sed infignis non est quia uteri contractio, quae expulfioni citissime succedit, vasorum diametros imminuit, oscula mutua et arctiori parietum uteri compressione claudit; nec observantur hæmorrhagiae nisi internae causae accedant, ut superius adnotavimus, vel ruditer placenta extrahatur, vel sponte incomplete separetur, tunc enim vascula vel profundius lacerata, vel ab uteri partiali distensione superstite eorum contractione impedita, hiantibus osculis sanguini ulteriorem exitum permittunt.

Similis vasorum inosculationis exempla habemus in reunitis partibus, in quibus aliqua duntaxat rubra vascula reperiuntur: vasa enim, quae
a vicinis elongantur, non omnia tantae capacitatis sunt, ut rubros globulos admittant, uti in pristino illius organi statu, sed illa tantum sluida,
quae partis ejusdem nutritioni sussiciunt ex quo
rationem aliquam eruimus coloris saepe in illis
mutati, cur nempe albescere, vel saltem pallidiores caeteris remaneant, quae prius slorido colore

ex subposito vasorum sanguiserorum majori nu-

Difficultates sane oriuntur in peculiaris illius fecretionis, quam supponimus clariori explanatione tradenda. Si talis humor a materno fanguine segregatur, quare portionem vel vestigia aliquot, in placenta non invenimus? Cur inter vaforum extremitates et progressum, nullum conspicimus discrimen? Secundae objectioni sufficiens folutio ex praemissis jam patet; haec enim vasculorum series, quam matris et foetus extremitatibus dicimus intermediam, extenfa valde a nobis non concipitur, fed veluti fimplex linea divisionis, quae veluti filtrum, si licet ita loqui, alias sluidi appellentis particulas admittit, alias recufat : Ex illis fortaffe constabat GULIELMI HUNTERI substantia, cujus mentionem saepe fecit, maternis et fœtus vasculis in placenta interposita, quae ob extensionis maximam brevitatem plerumque oculi aciem effugit. Nec fecretionem fluidi negabimus, licet portionem nullam in placenta invenia-Vix a materno fanguine hoc feparatum foetus fanguini attiguo admifcetur, ideoque color, ejusque sensibiles qualitates alterantur: Praeterea vix excluso fœtu secretionem penitus cesfare probabile admodum est ex constanti lege, quae nihil in vivente corpore frustra operatur, quod etiam clarius apparet ex fimplici vaforum confideratione, vascularis enim systematis uterini diameter, situs, et actio proinde ex imminuto uteri volumine mutantur. Expectari aliquid fimile posset in illis extremitatibus venosis inveniendum nondum tite commistum in placentis, quae immediate fœtus exclusionem sequuntur, sed licet fubita fuerit expulsio, praecedente unico momento, quod intercedat, jam fecretio forte cessaverate in humana theme materiage verying his stante

Cum vero reapse aliquid incomplete assimilatum reperiri posse cogitarem, plures placentas dissecavi, sed repetito nil simile distincte videbam: attamen placenta ipsa in portiunculas divisa diutius abluta in quiescente aqua super ejusdem superficiem albidi sluidi particulas nonnullas huc illuc dispersas sac-

teæ emulfionis refiduum in aqua diutius agitatum aemulantis pluries observavi. Sed infigni satisfactione observationem, a Nortvikio relatam legebam, in qua se vidisse testatur aliquid crassiufculi liquoris albicantis fupra Chorium effufi, quod cremorem lactis non inepte referebat. Hisce addatur argumentum ab analogia desumptum. Humorem lacteum bovinis cotyledonibus compressis exfudare videmus, ibique nec fecernentia, nec abforbentia vasa adhuc reperta fuerunt; et tamen illum nutritioni inservire nemo negabit. Nos minime latet eos fabrica glandulari, seu complicatiori a placenta humana differre; fimpliciori fortasse modo, sed eadem vasorum serie idem obtinere in humana specie naturam voluisse, non fine fundamento, fuspicabimur.

Brutorum dissectiones nonnulli ad structuram in homine elucidandam cum successu applicabant; sed "sit modus in rebus." Foetus vascula distincti generis cum extremis excretoriis uteri arteriis inosculatas invenisse reserunt, quae appendi-

cum instar aut additamentorum arteriarum uteri finibus adnascuntur, tubulos earum elongant, ac continuant officium, et postea quam chylum exceperunt in duos ramos unitae funis umbilicalis iter sequuntur, et abdomen ingressae intra venam umbilicalem eum deponunt quo ingreditur venam portae, et vafa illa Omphalo-mesenterica dixerunt. Eadem ratione nutritionis viam in foetu humano explicare voluerunt. Sed haec vafa procul dubio fæpe in foetu defunt, vel faltem plerumque quærentium oculis se subducunt, probabile autem non est, quod si tali, tamque pretioso officio infervirent, adeo exilia esse possent, et tam frequenter variarent. Cæterum haec vascula inseparabilem connexionem habere videntur cum veficula quadam, quae non nisi primis mensibus cum foetu observatur, et constanter sub gestationis sinem disparet.

Si vero supradescripto modo nutritium succum foetui communicari concedatur idem fere ad sanguificationem perficiendam observamus in foe-

tu, quod continuo evenit in adulto: In hoc chylus in fubclavia fanguini ad cor refluo commiftus, ut in communi alveo probe subigatur ac assimiletur, a dextro ventriculo cordis ad pulmones transmittitur, ut per innumeras ibidem vasorum circumvolutiones circuens diuturniori agitatione probe misceatur. Ab arteriosis matris extremitatibus excretus, nulla alia elaboratione indigens, ut homogeneus fiat, quam apta per diuturniorem motum cum fanguine commistione, priusquam foetum attingat per tortuosam vascularem placentae fubstantiam in gyrum fertur, ubi constanti circulatione satis vivida, ac vi musculorum abdominalium matris, qui sub respiratione continuo moventur promota integre affimilatur: Denique a foetu receptus nutriendis partibus aptissimus in hunc sinem fere totus impendetur, et cum paucissimæ esse in eo possint excrementitiae particulae nullius momenti erunt excretiones cutis renum, &c. per quas in natis ab infesta materia se liberare natura molitur.

Ita fœtus fanguificationem perfici verifimile putamus, cui placentam inservire, veteres etiam credidisse videntur, dum eam hepar uterinum vocarunt, in hepate enim illam fieri in natis dicebant. Necessariam omnino esse ad foetus vitam placentam pro concesso habuerunt omnes, licet admodum opinione differrent in ejusdem officio explanando. Sanguinem fœtus in eadem alterationem subire plerique presumebant. Pauci vero de re per experimenta demonstranda vix cogitarunt. Non defuit tamen, qui multis abhinc annis fanguinem per venam umbilicalem ad fætum reducem in eadem examinans floridum, et arteriofo fimilem invenit *: et observatio hujusmodi nuperrime repetita rem magis magisque confirmat +. In brutis etiam venam umbilicalem eo aperiens, ubi ad dimidium pollicem a porta distat venoso slori-

^{*} HERISSANT. Questio Med. An secund. Fæt. Pulm-

JEFFRAY de Placenta.

diorem fluere fanguinem vidi. De calore fanguinis brevi inquiramus.

Sine aeris præfentia in adulto vitam protrahi nullo modo posse ad notabile tempus, quotidiana edocemur experientia; ideoque concludimus aerem necessarium esse medium, ut quod impuri ab humorum massa in circuitu per corpus imbibitur facile avolans fecedat, vel ab aere ipfo aliquid abforbeatur, quo corpus indiget, ut vitalis stimulus fervetur, a quo cordis et vascularis systematis, actio dependet, et ita jactura reparetur, quae continuo fit ejusdem principii : calorem hoc esse dicimus, qui majori, vel minori quantitate absorbebitur ab aere pro diversa atmospherae ambientis temperatura, ut necessarium conservetur inter respirans animal, et circumposita corpora caloris equilibrium. Sed fi purum sanguinem sœtus non admittit, quomodo ipfi calor communicabitur, quem ex respirationis processu oriri inter recentiores plerique conveniunt? Profecto si ex aere folum caloris fontem esse concedamus difficillimum erit questioni respondere, nisi nutritio succo ad fœtum delato aliquid inesse supponamus, quod a materno fanguine retentum foetui communicetur, ipfiusque fanguinem alterare valeat, vel potius foetum ipfum facultatem poslidere proprium calorem generandi, quod verifimilius videtur, fi confideremus foetum absque respirationis auxilio, et a matre separatum, ideoque communicationis fuspicione sublata, calorem suum conservare aliquandiu, et vivere. Vivæ cuniculæ non ultra viginti dies gestantis aperto abdomine uterum, ipfiusque appendices omnes a matre cultro divisi, et una cum foetubus in vase aqua ad 04° Fahren. thermom. calente immersis calorem attente explorans, in aqua fensim sensimque imminuebatur. fed cuniculi ad horae dimidium, et ultra calorem pristinum retinuerunt, et eo usque ipsorum motus et indubitata vitæ signa observavi.

Seminis igitur attactum, cujus actionem distincte cognoscere nullimode præsumimus, ita posse primigeniam ovi materiam modificare ani-

mo comprehendimus, ut mutata partium dispositione, exteriori stimulo, temperaturæ forsitan mutatione, vel impulfu quodam specifico humores jam prompti per vascula præexistentia ad cor traducantur, et illud ad stimuli susceptionem facile ad primam contractionem excitent, qua fluida propellantur. Ex illa motus reiteratione subinde illa orietur actionis habitudo inter vafa et fluida, qua illa facile ad haec movenda excitantur. Ita poterit contenti humoris motum natura inchoare, sub quo vivisicantur partes omnes ideoque, et inhalantia vafa in ovi superficie, quae ovum, brevi temporis spatio, quod inter ipsius faecundationem et coalitum cum utero intercedit, per abforptionem a viciniis facile poterunt nutrire, donec utero continuum fiat : quo facto largiori humorum flumine ovum alluitur, et vividior erit circulatio, quæ caloris evolutioni auxiliari poterit. Calori cum vero a circumpositis partibus semel absorptum ex circuitione fanguinis per extrema vascula imminutum eodem modo nova scilicet ab iisdem absorptione constanter reparabitur. Nec infigni indiget caloris quantitate, quæ enim interius confumitur magna esse nequit, nec notabilis erit in superficie cum ambiens medium, liquor nempe amnii, et uterus eodem ac sœtus calore gaudeant. Fœtus humores ortum habentes a secretione peculiari in extremitatibus arteriarum uteri puriores certissime sunt communi chylo in natis, ideoque si nocuum aliquid in iis supersit minimum erit, hoc autem vel aliud etiam si per circulationem imbibatur a sanguine per corporis supersiciem, quae in aqueo sluido facilius perspirat quam in aere, leviter evacuabitur.

Sanguinis arteriofi colorem ab aeris influxu, veluti chemico processu oriri, etsi extra dubitationis aleam nondum positum fuerit plurima probate videntur experimenta. Sanguis revera coloris atri per arteriam pulmonalem ad pulmones delatus floridus coccineo colore perbelle rubens per venam ejusdem nominis ad sinistrum ventriculum revertitur. A novis combinationibus, sub aeris contactu in pulmonibus, hoc ortum habuisse

dicunt: Sed aliquid simile in placenta contingere extra aeris accessum, non dubitabimus si experimenta ad certitudinem sufficiant. Non ideo iterum suspicetur, quod revera sanguis maternus ad foetum perveniat. Sanguinem in arteriarum extremitatibus venosum, seu subsusce unusquisque novit, talis esse deberet in uterinis illis, per quas ad sœtum transiret, idemque esset per venam umbilicalem redeuns; e contrario, sloridum arterioso similem reperimus.

Sanguinis vero arteriosi massa in fœtu ad fuscum colorem magis vergit quam in adulto*, vel saltem non adeo læte rubet. Hoc facillime explicatur. Imprimis sanguinis quantitas ad placentam transmissa longe minor ea est, quæ per aortam ad corporis partes distribuitur, ideoque maxima sanguinis pars ad cor redibit, quin placentam visitaverit, ac proinde sine prævia alteratione. In natis vero pulmones totus sanguis trajecit prius-

fluido facilins perfoirer outre fa acte, leviter e

^{*} Foglierri Instituzioni Chirurgiche.

quam ad finistrum, a quo propulsus suit ventriculum denuo admittatur. Præterea illa pars quae placentae actioni exposita fuit partim ad venam portarum tradita per capillaria hepatis ad venas transibit, partim per ductum venosum, cavae inferiori insertum, sanguini ab inserioribus partibus redeunti admiscebitur. Nec minima igitur pars sanguinis in statu persectionis, seu sloriditatis ad cor perveniet. Ex hoc tamen non sequitur minorem esse sectus calorem, vel ipsius sanguinis activas qualitates; sectus, cor, ac systema vasculare, pari facilitate, data proportione, a circuente sanguine excitantur.

Sanguinem colore atrum a florido vix differre, intrinsicis saltem proprietatibus, quibus supra viventis corporis solida agit, probatur ex utriusque yentriculi pari actione in natis licet a venoso sanguine dexter, a florido sinister repleatur. Insuper verisimile non est a diversi generis stimulo alterutram ejusdem visceris partem ejusdem substantiæ solo septo divisam, iisdem nervis præditam

eademque textura in actionem vocari. Si aequalem effectum in utroque dependere posse respondeant a coronariis arteriis, per quas arteriofus fanguis æquabiliter utrique subministratur, ani madvertant, quaeso, utrum hæc vasa diametro, et extensione ad tantam cordi actionem quae sub fystole exercetur impertiendam paria esse queant, et re animo diligentius agitata videbunt ea ad nutritionem tantum sufficere ut ad motum servetur aptitudo, quique vigebit quousque affluentis fanguinis fufficiens distensio, seu stimulus applicabitur. Quid valeant in hunc finem vasa coronaria clarius apparet, si spectetur circulatio sanguinis in fœtu, in quo uterque ventriculus, et coronaria vafa, fuscum sanguinem accipiunt. Nec dubium vel minimum supererit, si circulationem in piscibus examinemus: in hisce cor unam tantum habet auriculam, et unicum ventriculum, et sub ejusdem venosi sanguinis stimulo contrahuntur; nec diverso replentur vasa cordis propria, quae ipsus substantiæ calorem sovent ac vi-

Si ergo pari efficacia ac ater, fanguis floridus in cor et systema arteriosum agit, si nutritioni aptum, ut in piscibus, in sœtu humano esse, certi fumus, in adulto etiam, in quo a pulmonaribus arteriis vafa in inflammationibus elongantur, et nutriuntur, si praecipuas, uno verbo, qualitates possideat, diversum colorem a peculiari quidem mutatione derivatum ad vitam immediate necessarium non esse jure concludemus, quamvis in partibus fanguinem constituentibus sub diverso colore notatum fuerit discrimen in particularum figura: observationes tamen plurimas erroris non expertes fuisse jure dubitabimus, nec aliter esse potest in tanta opinionum discrepantia. Sphæricæ figurae alii rubros globulos esse defendunt, alii lenticularis esse volunt, quaestionem ab utroque latere juratis observationibus vindicant. traque opinio vera esse nequit. Ergo necessario vel fenfus, vel microscopia observatores fefelle-Sed utramque falfam esse tertia contendit, qua afferitur neutram ex hifce nominatis figuris existere, sed unumquemque rubrum globulum

fit alsis minoribus coalitis, eorumque rubrum colorem a mutua unione pendere, seorsim slavidulos esse vel pellucidos: alias etiam hujusmodi globulorum subdivisiones vidisse armatis oculis nonnulli testantur. Quid inde? Ne partiales sitis judicium sustinete.

Quomodocunque haec fint, vita ab hujusce fluidi circulatione dependet: haec autem dissimili modo fit in foetu, et in nato. Discrimen in fœtu versatur in nonnullis diverticulis, quae plerumque omnino desunt post nativitatem: Tria sunt:ductus arteriosus nimirum, foramen ovale, et canalis venosus. Sanguinis per fœtus corpusculum circulationis fines multiplices adeo non funt uti in natis, secretiones in illo vix aliquae perficiuntur, et postea quam ejusdem nutrimento ac volumini augendo, veluti praecipuo fini confuluit partim per venam umbilicalem et canalem venofum, plerumque per cavas, ad dextram auriculam revertitur mox novum impulsum expectans. In subpositum ventriculum totus sane descenderet,

nisi breviorem viam sub auriculae contractione incurrens partim lateraliter urgeretur, in foramen nempe ovale, ex quo per facile cedens hostiolum seu valvulam, attiguam auriculam ingreditur, sagaci fane consilio ne magna quantitate repletus dexter ventriculus nimiam ejusdem ad collapsos pulmones mittere cogeretur. Sed major quam par est adhuc remanet sanguinis massa, quae ab hoc ventriculo propulfa pulmonaris arteriæ iter fufcipit: nunc enim pulmones vix illam fanguinis portionem ab hoc cordis latere requirunt, quae moderatae et partiali explicationi inferviat; apte enim nutriuntur per bronchialia, quae ab aorta, vel intercostalibus procedunt. In hunc finem subest ductus arteriosus Botalli, per quem ex arteria pulmonari enatum, et aortae descendenti oblique infertum altera fanguinis portio abstrahitur. Haec duo diverticula, foramen nempe ovale, et ductus arteriofus paris inter se capacitatis transmittendo sanguini inveniuntur. Superflua omnino primo intuitu videtur haec complicata fabrica : alterutrum ex hisce sufficere forsitan potuisset: a dextra ad alteram

auriculam, aditus talis sane a natura perfici poterat, ut major fanguinis copia in finistram transiret, quam in ventriculum; vel pariter fine ulla foraminis ovalis necessitate, satis erat ductum arteriofum ampliorem constituere. Sed unicus non est hujus structurae finis, immo duplex via triplici intentioni respondet. Si foramen ovale folum adesse supponatur, et tertiam totius massae sanguinis partem transmittere, duae reliquae partes ab auricula in dextrum ventriculum descendent, quæ per venas redeuntes, illi tertiae unitae, quae immediate a dextra in finistram auriculam transivit, in ventriculum finistrum recepta, totam massam constituit, et ad aortam propellitur. In hoc casu dexter ventriculus duas partes tantum, finister tres, seu totum sanguinis recipiet. Adsit vero duntaxat canalis arteriosus, integra quantitas ad dextrum ventriculum transibit, nulla in sinistrum. Duplex via aequilibrium sustinet : foramen ovale, et ductus arteriosus, dum parem transmittunt sanguinis portionem aequalis quantitas eodem tempore in utroque ventriculo recipitur, et ita uniformiter eorum energia fovetur, ut eidem propellendae portioni idonei evadant post nativitatem, et ita sine interruptione, vel novitate eadem vi circulatio in foetu, et in nato peragitur.

specifically by a beids considered Research addition

Quae superest, et tertia est ex hac structura utilitas æqualis ponderis est, et fortasse parum consideratur. Sinister ventriculus in natis optime per aortas in univerfum corpus fanguinem diffundit: caeteris paribus eidem muneri et in fœtu sufficeret, sed ultra corporis confinia in hoc fanguis iter instituens majori procul dubio indiget momento. Hujusmodi defectum videtur natura prævidisse, et sine partium multiplicatione potuit eidem ferre suppetias. Dextri ventriculi vis per systolem in integram sanguinis columnam impenditur, quae arteriam pulmonarem ingreditur; fed per ductum arteriofum fanguinis massa dividitur, ideoque dividitur etiam momentum, pars altera aortam descendentem subit, unde duplici vi impulsus sanguis in ea movetur; hac ratione valet longiorem naturali viam, ad placentam usque percurrere.

Ita explanari posse videntur foraminis ovalis, ac ductus arteriofi functiones: Sed pari facilitate non attingimus canalis venofi ufum, qui fane prædictis inferior non erit, nec minus foetus œconomiæ necessarius. Huc ufque nulla fussiciens assignatur ratio, ob quam vena umbilicalis ad hepar potius quam ad cavam immediate feratur, cur canalis venofus fit umbilicali angustior .- Si vero infignem hepatis molem in fœtu spectemus peculiari ufui hoc vifcus infervire fuspicio orietur, licet nondum sit nobis manifestus, et tunc venam portarum fanguinem in perfectiori conditione a placenta acceptum deferendo ejufdem nutritioni, feu muneri, quo in natis fungitur arteria hepatica, profpicere dubitamus : sed nihil certi possumus de hac re proferre.

Humorum in foetu circuitu, ac nutritione consideratis, singularum partium evolutionem primis diebus animo potius, quam sensibus elucidare valemus ob desectum observationum, quas in humano genere accuratas sieri impossibile omnino est. Sed post aliquot a conceptione hebdomadas omnia possumus distincte, vel saltem sufficienti satisfactione intueri, et eorum naturam investigare: ab iis, quae prima occurrunt, seu exteriora sunt, incipiamus.

Si gestatione funesto eventu interrupta, pleni uteri cavitas ea parte fortuito aperiatur, quae vel parallela est, vel subposita placentae adhaesioni in conspectum veniet membranaceus sacculus suido quodam turbidiusculo distensus, cui innatat et transparet corpusculum, quod in superiori ejusdem parte videtur appensum sub-cylindrico sune, cujus extremitas desinit in massam subcircularem uteri parieti continuam. Haec est placenta, quæ diligentiori repetito examine nihil aliud exhibet, quam vasorum aggregatum, ut Ruischius asse-

certise of asmoothers of the

ruit, cujus maxima pars est expansio umbilicalis funiculi, quae vasa deciduae fulcro sustentata innumeris circumvolutionibus varie contorquentur, et quo profundius serpunt aliqua proprios cum uterinis arteriolis sines confundunt. Non nisi altero mense post conceptionem placenta apparet, et tunc in eo tantum loco slocculorum congeries densior præprimis observatur.

Flocculos, quibus tota ovi fuperficies ante placentæ efformationem ornatur, verifimile est omnes indiscriminatim facultatem possidere sese elongandi, dum parti alicui organicæ innituntur, re quidem vera uteri substantiae in toto sui ambitu ovum adhæret. Sed licet ovum cum utero undique in arctissimum contactum adigatur, a quo reapse amplectitur, placenta integrae ovi superficiei non adnascitur. Nonnulli ex illis slocculis majori præ cæteris activitate præditi esse debent, et eos esse crederem, qui vasorum umbilicalium, unde omnes proveniunt, truncis viciniores sunt, circulationis vires increscentes præ aliis citius ex-

periuntur, ideoque facilius evolvi poterunt, et a membrana uterum fuccingente fustentati, illas ordiri convolutiones, et supra alios excrescere. Unde intelligitur, quare uni eidemque loco placenta constanter non adhæreat, sed fundo sæpius, hinc inde lateribus, aliquando etiam, licet rarius orificio.

Ovum per tubam Falloppianam uterum ingreffum vasorum umbilicalium originarios truncos
certissime jam continet, ab hisce homogeneo uteri calore sotis immediate rami evolvuntur, qui
ovi membranas permeant, a ramis alii, et alii
successive discedunt, ex quibus slocculosa illa masfa componitur, quæ ovum undique ambit; in ea
chorii parte, quæ ab originariis umbilicalis funicuculi vasis silamenta propius accipit, placenta texetur; quæ cum elaborari incipit cæteri slocculi
imminuuntur, ut videre sa est sub inspectione
spongiosi chorii quando jam placenta adest: hoc
ex eo oriri posset, quod natura in illius, utpote
præcipuæ partis persectionem occupata ad reli-

quos vix tantum transmittit, quod proprio nutrimento, et adhæsioni cum utero conservandæ susticiat : feu quod plus in placentam impenditur ab aliis fuperficiei partibus abstrahitur. Frequentius vero ad fundum placentæ evolutio fequitur, quia in naturali, ideoque frequentiori, qua descendit directione ovum, illa vasa forsitan funt ita sita ut ad fundum, cui tubæ tam proxime sunt, largiores extremitates vergant.

Uterum fupra ovum actionem aliquam exercere suspicari posset, ob quam placentæ situs determinetur, eo magis præfertim, quod analogia huic opinioni faveat. In vaccarum utero, e. g. glandulas plures demonstrare postumus septuaginta circiter, totidem in fœtu placentulas reperimus; nemo fane dicet septuaginta placentulas in ovo præextitisse, cujus superficies primis diebus humanum aemulatur, et si res ita esset, non facile explicaretur quomodo adeo exacte fese potuerint collocare placentulae in utero, ut singulae glanouscabire braits berick arem beenbert of ter

dulis responderent. Sed talis in humano utero fabrica non est, glandulae a scriptoribus in eo descriptae sunt penitus imaginariae. Non tamen vim aliquam utero denegamus, qua in una potius quam in altera parte placentae adhaesionem secundare valeat: proinde uterus, in sundo praecipue maxime vascularis slocculorum ibi incrementum admodum promovebit, et nisi a truncis notabiliter distent facilius quam alibi in tomentosam placentae substantiam convertentur.

Eodem modo phaenomenon aliud intelligimus, cujus rationem nullam huc usque dederunt. Funiculum umbilicalem in placenta post partum inspecta nunc in medio, nunc lateraliter, nunc etiam ad marginem omnino situm invenimus. Prima vasa, a fune exporrecta, seu illis viciniora, ut superius diximus, placentae primordia dabunt qualemcunque tangant uteri partem; ad latus vero supponantur, tunc ex circumpositis slocculis nonnulli ad uteri fundum proximiores erunt, alii ad orisicium: In illis prosecto prae his evolutio

progredietur, cum illa, majori suffragante vasorum ferie, et sanguinis copia foveantur, tunc funiculus prope marginem, vel faltem a centro placentae distans erit. Unde invenimus in placentis, quas lateraliter prae primis utero adhaefisse compertum habemus, funiculum illius lateris margini insertum, quo proximior est orificio: ibi fuerunt placentae initia, fed ad fundum potius, ex majori vasorum uteri numero, ac sanguinis copia quam ad orificium promota extendebantur. Tunc vero centralis erit funiculus, quando primae umbilicalium vasorum radices fundum pertigerint, et pari ratione circumquaque fotae uniformiter increscebant. Haec vascula, cum illis, quae ab utero emittuntur inosculari simplicissimo modo supervacaneum est repetere, et quotidiana observatione hoc fieri plurimis in cafibus inter vafa fatis fuperque constat : nec ullo modo necessarium esse videmus confugere ad animalem attractionem ovi cum lympha coagulabili, qua uteri parietes obductos tunc temporis esse, non adeo facile erit probare ac afferere,

Placentam circumferipto titeri fpatio adnatam probabile est geltationis progressu ulterius non progredi, et ejuldem incrementum omnino pendere ab uteri fuccessiva dilatatione. Illius enim vafa, utero jam vincta, dum adhaefionis superficies ampliatur necessario cedunt, atque ita vasa omnia elongantur ea directione, quam primitus fortiebantur. Si vero nimis aliqua refistant, vel debiliora fint, ex distensione laceratio partialis locum habebit, et ideo nonnunquam haemorrhagiae, quae, fub majori uteri expansione, non raro ab hac causa procedunt. Placentae magnitudo varia admodum est; in quibusdam crassior, amplior reperitur: ejusdem molem sætus volumini proportionatam esse non semper, sed saepius contingit, crassiorem esse in centro dicitur, tenuiorem ad circumferentiam, sed crassitiem eo majorem semper vidi, ubi vafa umbilicalia ingrediuntur: graciliorem eam partem, quae ab hisce est magis remota. In lobulos irregulares dividitur ea facie, qua utero adhaeret; levigata fere est, vel saltem

minimae funt a vasis serpentibus tantum inaequalitates in interiori, quae sœtum inspicit, ibique videre sas est primas vasorum umbilicalium ramisicationes.

Si pene orificium placenta adhæreat, vel ipsum, quod pejus est, ita cingat, ut operculi modo introitum in uterum occludat, ingens imminet partu accedente periculum. Rari equidem sunt hujusmodi casus, ut per plures annos, inter partuum millia similis vix semel obveniat. Sed aliquando paucis mensibus toties occurrunt, ut Cl. Saxtorph* dubitaverit, annon epidemici partus eadem ratione darentur, qua morbos epidemicos conspicimus. Profusa hæmorrhagia est concomitans periculosum symptoma. Sed hæmorrhagias alias in gravidis a variis causis, ab ipsius placentæ alibi sitæ partiali separatione ortas observamus; unde oportet, illam ab hisce rite dignoscere.

De Placent, in Orificio Uteri radicata, I. c.

Dum sæviunt dolores, fundus et latera uteri fese contrahendo, super placentam premunt, et fanguinis fluxum imminuunt. Si uteri conatus non fufficiant, ore uteri digito quo fe i aperiat proritato, cum violentius se contrahit, eodem membranas perforare tentamus, ut aquae evacuentur, et ita uteri volumine imminuto vafa melius comprimantur; hac ratione faepe profluvium remittit, et partus folo naturae auxilio absolvitur. Quando fundo, vel lateribus uteri est connexa placenta ita facile fuccedimus. Si vero collo vel ori uteri adhæreat non folum hæmorrhagia fub doloribus non imminuitur, fed cum vigente naturae conatu partes illae magis dilatentur vaforum orificia ampliora fient, et necessario augeri debebit fluxus; hoc revera contingit, et attentionem meretur, dum enim illico per manum de affectionis natura investigare non licet pro sufficiente indicio jure habebitur: Quando exploratio permit-

[†] Puzos Memoire fur les Partes du Sang.

feratur digiti apex: si revera placenta ibi adsit, sentitur, quasi digito tangeretur parvum brassicae fentitur, quas placenta irregulariter dividitur in uteri superficie procedunt. Si sanguinis jactura notabilis sit, et matris vitae discrimen manifestum, soetus expulsio arte promovenda erit, et nunquam licet justo diutius disserre versionem soetus ob crassitiem orisicii uterini: per manum eo introductam, quo placenta soluta est quærantur pedes, et per eos extrahatur. Haec expeditior est via, et pro cautiori hanc agnoscunt melioris notae de arte obstetrica scriptores.

Sed jam nimium aberravimus. Hac exteriori fpectata foetus parte, quae veluti fimplex appendix videtur, fed nulli est utilitati fecunda, videamus propria ovi involucra, Spongioso chorio,

[†] Levrer. Observ. sur les Causes et les Accidens de plusieurs Accouch. laborieux.

quod ex flocculis illis constare diximus, et alio nomine fuit superius fatis descriptum altera lamina fubest, quae verum chorion ab iis dicitur qui falsum primam nominaverant: Haec illi arctifsime vincitur. Vasorum productionem esse non dubitabimus: nec sane sine eorum ope evolvi posfet, ac nutriri, attamen nulla huc usque vasa in hac membrana fuerunt demonstrata, quod tribuendum videtur maximae eorundem fubtilitati, quae nec rubris fanguinis globulis, nec injectis fubtiliffimis fluidis ingressum permittit: totum foetum perfecte circundat, et per glutinosam materiem connectitur amnio, quod intimam foetus membranam constituit pellucidam, et levem, in qua pariter nulla funt vasa conspicua in humano ovo, plurima in hac videri possunt in brutis.

Inter chorion et amnion, quæ facile disjunguntur aliquando humoris quantitas colligitur, quæ dum partus instat prima evacuatur, et falsae aquae vulgo dicitur. Amnios vero cavitas a sluido distenditur, quod spissitudine et quantitate variat, sed constanter, post certam gestationis æram, increscente sætus mole, sensim copia decrescit. Primis mensibus huic sætus innatat. In hujusce shuidi naturam plures inquisiverunt, sed in eorum relationibus opinionis discrepantiam notabilem invenimus. Alii blandum esse volunt, albumini ovi illud comparant, eodemque modo calore vel alcohol admisto*, coagulari invenerunt. Alii supra relata negant, et salsum sapere hunc liquorem affirmant, ac calore non coagulari, sed per evaporationem consumi, et residuum esse spumosum † sedimentum.

Ex hisce dubii haeremus quaenam vera sint? Fatendum interim est hujusce sluidi naturam et proprietates bene notas adhuc non esse, nec deerunt cuilibet diligentiori difficultates in hisce me-

C

^{*} HALLER Phys. Cl. Monro nuperus. Med. Essays, vol. 2.

[†] Johnston's Midwifery.

lius perserutandis; et non nisi summa adhibita circumspectione evitari poterunt errores, qui in analysi occurrunt, rarissime enim purissimus amnii liquor obtineri poterit, vel a falsis aquis, vel sanguinis aliqua portione, eidem fub fluxu facile commistis, ejusdem natura alterabitur, quod ni praesciamus eidem dotes adscribimus, quas a natura non habuit. Nutritioni hunc inservire plures voluerunt, sed probabile hoc non esse, jam fatis ostendimus. Commodum fœtui cubile præstat; ab eodem aequaliter circumcirca protegitur delicatum corpufculum; in hoc medio fitum fese potest quaquaversum movere; ita aequabiliter in matrem premit, et ipse premitur, facile in quamlibet directionem cedit, nec imminet ideo periculum, quod ex partiali compressione in tenerrimam molem posset occurrere: recentes, quae evolvuntur in dies particulas hoc ambiens fluidum a contactu cum vicinis matris organis defendit.

Hisce cautelis, primis praesertim gestationis mensibus, indiget, in quibus delicata praeter modum est corporis compages, tunc maxima est hujusce liquoris quantitas. Attamen si pari gressu fœtus moles, et sluidi quantitas augerentur ad enorme volumen uterus distenderetur, et gravida mulier vix posset, abdomine sic distenso, a loco ad locum moveri. Sed res contraria ratione procedunt: primis mensibus elapsis amnii liquor decrescit; vel saltem copiosus adeo non est ut antea relate ad sœtus augmentum, continuo tamen adest quantum sussicit, ut servetur membranis mollities, et commode partium explicationi locus, ne sœtus et involucra praeter naturam cohaereant.

Alteram humano fœtui propriam esse membranam, qui in brutis reperitur, plures dixerunt,
Allantoidem nimirum, sed analogia praecipuum
fortasse fuit argumentum. Non desunt tamen
plures observationes, quae de ejus existentia reseruntur*. Ill. Albinus ipse allantoidem inter see-

^{*} Vide Neufville Diff. de Allant. Haller Comm. in Boern. Prælect. Acad. tom. v.

post aliquot annos dubium ipsum evasisse ac opinionem mutasse apparet. Plerique vero inter recentiores sictitiam esse hujusmodi membranam asserunt; et repetitis disquisitionibus, nunquam eam invenire potuisse. Canalem per quem urina ad allantoidem, seu receptaculum ad partum usque asservandam transiret, Urachum dixerunt, de quo pariter diu inter Anatomicos disputatum fuit: Alii pro ligamento, pro vero canale alii eum habuerunt.

Plurimae de uracho pervio ad notabilem a veficae fundo distantiam observationes offeruntur, plures etiam de eodem aperto in adultis, per quem urina ab umbilico siuebat. Albinus in adultis urachum pervium reperuisse testatur, per quem aqua ex vesica facile erumpebat. Mihi quoque evenit, duos in virilitate satis provectos videre, qui ex umbilico urinam evacuabant, utrum per urachum adhuc pervium, vel praeternaturalem alium canalem in illis sluxerit nulla

certitudine conjectari possium, Ruischius urachum describit, " Canalem ad instar membrana-" cei ad digiti transversi longitudinem * cavum." Minores vero numero non funt, nec auctoritate, qui pro ligamento urachum habent. Inter hos HALLERUS in observatis foetubus nullum omnino per vesicam flatum admissife testatur, sed solidum prorfus nullibi cavum, et plures fimiles ab aliis observationes recensentur. Sed rationem aliquam prioris fententiae patroni affignant, quare impervius urachus pluribus apparuerit, Per cellularem arcte adeo vesicae adnecti asserunt, tali directione ut angulum cum illa efformet acutissimum ipfiusque marginis, aiunt, extremitas extuberat in modum papillae. Angulo hoc remoto nontantum papillam disparuisse referunt, sed etiam facili negotio non folum flatum injecisse, sed mercurium vivum t, aliosque liquores.

^{*} Thef. Anat. V. No. LVIII. Not. 2.

[‡] Noreen, de Uracho. Madat de Ovo. Cui add. Boehmer. de Uracho.

In hac fcriptorum discrepantia vix aliquid pronunciare auderem; non possum tamen quin fatear me saepius de hoc inquirentem ad basim aliquo modo cavum eum invenisse ut vix setam admitteret. Caeterum urachi necessitatem a priori certe non intelligimus, parva enim urinae quantitas plerumque in fœtus vesica post partum adest, quae vix sufficit ad vesicae quartam partem replendam, Fœtus humores a matris fanguinis fecretione procedentes vix aliqua suppeditare poffunt pro urinae secretione principia, renum uti aliorum viscerum secernentium functiones in utero feriare novimus, et parum, si aliquid, impuritatum secernere. Praeterea si urachus hujusmodi muneri a natura fuisset comparatus, infertionem penitus diversam * haberet. Uracho enim figura conico batim in veticae fundo, apicem ad funiculum umbilicalem habente urina contra proprium pondus ascendere deberet, quod vix conci-

^{*} WRISBERG Observ. de Embryon.

pi potest. Caeterum etsi quandoque contingeret setum urinae majorem copiam secernere, facile per absorbentia vasa posset transferri, ut communi observatione sieri novimus in natis, dum ultra consuetum tempus mictum retinent, et per vicariam secretionem, perspirationem scilicet, vel sudorem excernitur.

Hisce perpensis jure suspicamur urachum, seu canalem illum membranaceum longitudinalibus vesicae carneis sibris obductum sub origine tantum cavum esse, maxima parte omnino solidum, ligamentosae substantiae similem. Dubium mihi insurgebat, utrum hic vesicae appendix ad umbilicum extensus ea intentione ibi constitutus suerit, ut vesicam erigendo commodiorem arteriis, quae supra ipsam ab iliacis reslexae ad latera decurrunt, viam conciliaret, neve collapsa, vel laxiori vesica sanguinis per eas motus adeo necessarius intercipi posset. Utrum vero praecipuum hoc sit, vel unicum illius officium dirimendum aliis relinquo.

Pro urachi cavitate et allantoide videtur imposuiffe ovalis vesicula, quae chorion inter et amnios pone placentam ad latus funiculi reperitur, a qua filamenta discedunt delicatissima, quae cum funiculo umbilicali junguntur, ubi hic placentam ingreditur, et funiculum comitantia ad umbilicum descendunt, et abdomen una cum funiculo umbilicali ingressa, per intestina ut plurimum exterius serpunt, et tandem alterum postquam ventriculum et lienem attigit in mesenterium terminatur, alterum in duodenum, eo loco, quo pancreati adhaeret. Hæc funt ea vafa, quæ in brutis primum reperta Omphalomesenterica dicta fuerunt. Illa veficula eadem esse videtur, quam Albinus memorat in adnotationibus academicis, et ea quam Boerhaavius describit ad radicem placentæ figura ovalem, filo præditam. De vasorum ad hanc vesiculam pertinentium numero, et distributione inter se non conveniunt in descriptione auctores, et sæpe variare verofimillimum est. Nominata vesicula ad ultimam gestationis periodum non existit, immo primis tantum mensibus reperitur: hæc singularis circumstantia locum dare posset pluribus de ejusdem usu conjecturis, quas tamen utpote nulli innixas fundamento præterire malo.

Umbilicalis funiculus ut unicuique notum est, juxta naturam duabus arteriis, et unica vena come ponitur. Illæ ab internis iliacis ut plurimum oriuntur, licet ab aortæ extremitate eas deducere maluerint nonnulli *, non desunt alii qui hanc originem se † aliquando vidisse narrant, unde arterias umbilicales constanter ab eodem loco non proficisci dicemus, et hic subinde naturam variare. Duæ arteriæ plerumque sunt, sed etiam unam tantum aliquando suisse refertur; tunc majoris diametri illa erat. Vena umbilicalis exsurgit a plurimis venulis quæ minimarum umbilicalium arteriarum extremitatum sunt soboles, quæque in unam coalitæ insignem truncum essormant, qui diameroalitæ insignem truncum essormant.

F

^{*} NEEDHAM de Format. Fæt. GRAAF de Organ. Mulier-

[†] Kerkringius Observ. Anat. ix. & Morgagn. Advers. Anat.

tro duas umbilicales arterias unitas excedit. Per haec tria vasa libera sit a sœtu ad placentam, et a placenta ad sœtum circulatio, a pressione et injuriis caventur per cellularis admodum compactæ involucrum, quod tunicas funiculi a membranis ovi sortitas solidiores reddit, et viam hisce vasis securiorem.

Hujusce funiculi tanta est longitudo, ut sine damno libere possit fœtus excludi superstite placentæ integra adhæsione, etiam in altiori uteri parte. Si vero perlongus sit quando magna amnii liquoris quantitas est, ac in eo motus liberrimus, sese revolvens embryo sæpe nodum verum consicit, qui si tractu temporis, vel sætus pondere, vel alia de causa valide constringatur circulationem, ideoque vitam suspendet: hoc sieri potest, et pluries contigisse trissia testantur exempla sætuum qui mortui in lucem editi suerunt, vel emaciati vel lividi extincti: nominata vero duriuscula qua cooperitur umbilicalis suniculus substantia non parum conducere videtur, ne tam

facile fatales fint funiculi complicationes, dum emim pars una funiculi alteri innitur compressioni fatis resistit, nisi altera vis fortior accedat, quæ in arctiorem contactum involutas funiculi partes adigat.

Tanta vero non funt, nec tam frequentia, quæ de hisce nodis narrantur. Plurimi bene valentes nascuntur infantes, quorum funiculi nodos exhibent: igitur non solum læthales semper non sunt, sed neque semper adeo periculosi, si naturalis partus sequatur. Si vero laboriosus sit, vel præternaturalis, funiculo longius distracto, nodus arctius constringitur, et ex diuturniori mora fatalis esse potest eventus *. "Neque etiam dissitendum est, funiculos umbilicales, quos in nullos plane nodos contorsit natura in similes interdum laqueos pessima arte complicari, partim scelere matrum, quae nesando modo teneros sœtus, a quo primam viderint lucem impie necant, postque

^{*} SAXTORPH. de Nod. Funic. umbilic.

mortem funiculos necatorum pessimo artificio in laqueos contorquent, hac ratione, ut, crimen celando adstantibus imponant sœtus ex solo nodo funiculi naturaliter texto infortunio interemptos esse; partim ejusmodi fallacias singere videmus stolidae obstetricis ingenium eum solummodo in sinem, ut partus pericula multiplicet, propriam dexteritatem extollat, portenta, prodigia cumulet, adstantibus horrenda inculcet."

Saepe etiam simplex umbilicalis suniculi intuitus observatorem fallit. Aliquo in loco in globulum seu massam excrescens videtur, de nodo illico
concluditur. Non raro etiam per accuratiorem
inspectum error non detegitur. Vasa decurrentia aliquando ludunt, et a simplici tortuoso incessu
recedentia huc illuc a centro viæ recedunt, et
quandoque prominentes arcus in uno, vel utroque
etiam latere describunt, qui nodum simulant.
Nonnunquam excrescentiæ in funiculo dependent
a vasibus ipsis praeter modum dilatatis: arterias
umbilicales sub hoc aspectu dissecui, et ad aneu-

in aliis uniformem cavitatem ab umbilico ad placentam inveniebam, licet exterius maximae dilatae variis in locis apparerent, sed earundem tunicae lympha coagulabili indurata obductae longe naturali crassiores erant fortasse ex praecessa ibi phlogosi, vel alia simili assectione. Non raro vero aliis vitiis funiculus hic laborat soetui lethalibus *.

Ad foetus corporis periferiam gradatim ducti communia integumenta nobis primum occurrunt manu vix admota pulpofam lubricam fuperficiem fentimus. Haec est cuticula viscida materia obvoluta quae caeteris corporis partibus est coæva; quae a partibus externis ad remotiores reconditas ingrediens per os, per asperam arteriam, per œsophagum, per nares, aures et oculos, per urethram, vaginam, et anum, sidissima comes cavitates omnes sequitur, et investit: quaeque

Vide HEBENSTREIT de Funic. umbil. Patholog.

in foetu nondum aeris actionem perpessa diligenter examinata eandem exhibet structuram, ac in adulto. Hoc maximum est contra Boerha-AVII, HALLERI, MECKELII, aliorumque opinionem, qui epidermidem mucum esse per aeris actionem, per compressionem, vel siccitatem, vel et exhalationem in formam membranae induratum dixerunt. Humidior fane muco fimilis, pulpofior est quam in infante, quia in aquis diu remansit, tenera adhuc est ejus structura, neque hac conditione differt ab aliis partibus, quae omnes data proportione longe molliores funt quam in adulto. Huic extimiori fœtus tunicae reliqua fubfunt integumenta, quae in laxiori tantum structura in foetu discrimen præ se ferunt.

Hisce dimotis, aperto thorace nobilissimum omnium inspiciatur viscus, cor, quod primum animalis vitae visibile præsentat testimonium in quo hujus initium etsinem cognoscimus. Hoc primum evolvitur, ejusque phases sunt quae prima observatoris oculum possunt incurrere. Sed propter observationum pluribus de causis in humano embryone difficultatem analogia ex aliis animalibus deducta in evolutione prossequenda indigemus. In fœcundato ovo gallinaceo præ primis partem anteriorem salire alternatim, et quiescere videmus priusquam vel minima distincta figura videatur, sensim fortior motus evadit, ac aliquid figurae rotundæ conspicitur cicatriculam aemulantis, punctum faliens nimirum, curvam lineam describere paulo post videtur. Cito fatis venae cavae et umbilicalis communis finis in confpectum venit in facculum terminatus, cujus largior extremitas a latere dextro ad finistrum vergit: hic auriculae procul dubio munus gerit, et fanguinem ventriculo communicat: in hunc definunt venofi circuli, qui alterne cum cordis motu feriunt observatoris oculum, fimultanea actione cum corde excitantur, illorum ope ad hoc stimulus advehitur, in quo vitae caufam excitantem constituimus, et aliquo tempore faltem ante arterias conspicui fiunt; et ab eis probabiliter arteriae reflectuntur.

Auriculae tandem, cavitas per feptulum, a venoso finu dividitur. Unica tantum adest, finistra scilicet, semicirculare corpusculum huic adnafcitur, quod in dextram auriculam mutatur. Auricula prima cum ventriculo subposito communicat per canalem, auricularem dictum, qui anguftior in auriculam, amplior in ventriculum terminatur, quique brevior indies evadit, et denique fimplex foramen remanet venofum ventriculi. Eodem tempore ventriculus prodit, et ab aortæ arcu facile distinguitur, abidulus primo est sed tamen muscularem naturam jam possidet, unus tantum nunc existit, qui auriculae respondet, alter subinde apparet instar tuberculi sub aortae bulbo, fere in transversum aliquandiu hæret super primum ventriculum, figurae ovalis, cito evolvitur, fed remanet paulo brevior, et locum occupat, ex quo dexter nominatur : per lineam albam ventriculi ab initio separantur *. Unicus ergo ventriculus primo

^{*} Cl. CRUIKSHANK, in corde femestris foctus in septo ventriculorum foramen invenit. Hoc relatum legitur in Lon-

fanguinis circulationem: a finistro ventriculo dextrum, ex una alteram auriculam evolvi videmus:

Per gradus vasa magis evolvuntur, a vasis vascula discedunt, magis indies robur acquirunt, ac aptiora fiunt eleganti opusculo texendo, quod telae in modum per nova apposita fila paulatim solidescit.

Per humorum assumm, et motum spatia melius indies disponuntur, vasa ipsa diversimode distributa interstitia pervadunt, quæ sunt delineatae organorum sedes, nova silamenta, novas membranas successive huc illuc evolvunt, et brevi cujuslibet visceris textus et sigura distinguitur, licet

Q

don Med. Observ. and Inquir. vol. vi. Simile exemplum a me in quinquemestri observatum nuperrime ei communicavi, hujus eventus bis observati ab ipso rationem aliquam expetens: ex responso intelligere sas est clarissimum virum opinari foramen ovale in prima auricula sontem esse, vel principium, a quo altera auricula inchoatur: eodem modo, a foramine primi ventriculi sensim sensimque formari alterum quodque soramen inveniri constanter posse asserti, quando pulmonum evolutio vix incepit.

revera adhuc admodum diversa sint ab iis, quae in nato observamus. Lenta primis diebus embryonis evolutio pari passu non progreditur, sed primis mensibus elapsis immensa celeritate properat, omnia vero ab actione, seu motu cordis et arteriarum dependent, a quo per impulsum partes elongantur; visciditas vero humorum, quibus illa corpufculi massa abundat, huic vi partim resistit, fed dum majorem elongationem impedit ad latera impetus vergit, et ita partes fimul etiam dilatantur. Illae vero prae aliis citius fubinde evolvuntur, in quas folidius vel per directionem, vel vicinitatem centrum motus agit. Non mirum ideo fi hepar, caput, ejusque contenta fint primæ vascularis elaborationis effectus, spinalis columnæ prima dein apparent rudimenta, fuperiores artus per tubercula a trunco erumpunt, feriores omnibus funt inferiores extremitates, quae tum ob majorem a corde distantiam, tum præsentiam vasorum umbilicalium, quae eorundem impenfis exiftunt, et ab his fanguinem abstrahunt vis evolventis energiam debilius fentiunt.

Quando jam notabile volumen, et aliquam confistentiam fœtus acquisivit ampliorem situm postulat, quo liberius possit sese explicare, et quasi conatus videtur in hunc finem instituere: Sed non raro frustranei sunt, et aliquando fatales misero evadunt: Nunc partes vicinae, intestinum rectum, vesica in matre fortius comprimuntur et naturae vires, si aliter non valeant molestiae causam, fætum ipfum feilicet, nifi uterus afcendat, excludere minantur. Unde vix inceptae vitae praeceps finis imponitur. Neque defunt hoc praefertim tempore alia, quae idem periculum offerunt. Plura funt, et in diversi habitus fœminis majora vel minora, quae omnia fere ex certa * debilitate procedunt, quae peculiarem inducit systematis univerfalis irritabilitatem, corporis animique inquietudine, ac fastidio in fæminis manifestam.

^{*} Specifica videtur esse hæc debilitas, quæ etiam alio vocabulo a communi distinguenda esset, sæpe enim seminas debilissimas videmus, in statu quoque consumptionis facile concipere, sere nunquam abortire, et naturales, immo facili-ores partus habere.

Uterus ultra certos limites distensionem recufat, cumque ad illud determinatum volumen pervenit in contentam molem validissime agit, unde abortus sequitur, qui pluries eadem gestationis periodo in eadem semina contingere observatur. Haec ab utero dependent: Verum setus ipse morbis assicitur, et perit aliquando antequam uterus expulsionem tentet; uti testantur ova per abortus exclusa, quae attente examinata inepta ulteriori evolutioni invenimus.

Fœtus morbos, et morborum singulas causas definire longum nimis esset. Satis sit novisse in germine ipso vitia primaria existere posse, quae ulteriorem evolutionem non raro impediunt; pleraque organica sunt; haec frequentiores esse abortus causas non immerito suspicamur; quarum maxime sunestas a cordis * impersecta structura, vel necessariis ad circulationem in sœtu diverticulis obliteratis pendere verisimile admodum est.

^{*} Vide Lond. Med. Observ. and Inquiries, Vol. VI.

Nemo inficiabitur, plurimas a morbosa uteri conditione oriri posse: ex placentae morbis, tuberculis, scirrhis aliisque morbosis concrementis, uti in aliis visceribus, hepate, e. g. renibus invenimus *; ex persectae connexionis inter matrem et scetum desectu, saepe enim connectens membrana, vel impersecte essormatur, vel saltem incomplete ovum recipit, quo sit ut debito nutrimento, et tutela scetus careat, et facile ideo vel vita desiciat, vel ab utero separetur: Sed etiam ex luxuriosa, et nimia nutritione iidem funesti originem habere poterunt essectus; crassiores enim praeter modum partes omnes siunt, et spatia illa obliterant,

^{*} Mirum dictu quantam mutationem & metamorphofim, ut ita loquar, placentæ præter naturam subeant, in hydatides, seu vesiculas humore aquoso repletas degenerant, &c. Ruysch. Obs. Anat. Chirurg. XXVIII. Placenta etiam aliquando videtur præter naturam ovum integrum circumdare ac nimium crescere, tunc minimus embryo remanet, alias prorsus destruitur. Nihil aliud, quam præter modum auctam placentam fuisse putamus crassam illam substantiam, qua ovum duorum vel trium mensium sæpe integre obvolutum vidimus, quæque non raro cum molis confunditur.

quae funt necessaria: ita facile poterit foramen*
ovale etiam adeo crassescere, ut cito lumen claudat, valvula ad latera adhaereat et circulationem
repente perturbet. Membranae aliquando ad
ultimam gestationis periodum in utero retinentur,
fanissimae, et usitatae magnitudinis expelluntur;
fed fœtus volumen et conditio ante tertium menfem eum periisse testantur†. Si vero neque universali, nec organico vitio fœmina laboret; si
bene valeat germen tertio circiter labente mense
aptiori domicilio indigens fœtus ad pelvis altiorem partem ascendit, et sensim supra eam erigitur, in nova sede commodissime expanditur, ibique persectum volumen acquirit.

^{*} Mons. Labourier Memoire sur les effêts funcstes de l'oblitération prematurée du trou de Botal. Mem. de l'Acad. Royal des Sciences de Montpellier, Vol. III.

⁺ Ruysch. Adv. Anat. Med. Chirurg. decad. 2. pag. 29.
Nortwich. Hift. Uter. Gravid. pag. 121.

Matre bene valente, ipfiusque partibus generationi dicatis integre fanis, et secundum naturam constitutis, bene conformatus foetus debita sibi, et uteri capacitate proportione nutritus et auctus, quasi in seipsum totus conglobatus in utero degit, * adductis ad abdomen genubus, flexis retrorfum cruribus, pedibus decuffatis, manibusque sursum ad caput subulatis, quarum alteram circa tempora, vel auriculas, alteram ad genam detinet, spina in orbem flectitur, caput ad genua incurvato collo propendet, tali membrorum situ qualem in fomno per quietem quærimus. De naturali foetus in utero materno situ dissentiunt inter se scriptores. Caput fœtus in elatiori uteri parte primum morari, et ultimis mensibus ad sedes procumbere inter veteres plerique crediderunt a GALENO ad COLUMBUM usque, qui de hac re differens omnes ante ipfum auctores erroris arguit. Nec defuerunt pro eadem opinione inter recentio-

^{*} HARV. de Generat.

res nonnulli. Si vero fœtus corpusculum attentius consideremus, et commodum, cui constanter in rebus omnibus naturam favere observamus; si non in centro, fed lateraliter potius funiculi umbilicalis radicem spectemus, quo fit, ut in graviorem partem totus praeponderet, fi denique capitis molem, et pondus, quibus alias corporis partes excellit, fœtum vertice deorsum insistere, seu capite uteri partem orificio proximiorem occupare non dubitabimus. Sic paratus semper erit tempore convenienti in lucem prodire. Hanc opinionem confirmant practicorum observationes, a quibus eruimus, quod dum quarto, vel quinto mense matris vitæ conservandæ causa membranas aperiebant digitis in uterum introductis, ut praematuram fœtus exclusionem obtinerent caput ad orificium reperiebant: Eundem in gravidis emortuis foetus fitum habebant *.

^{*} Onymos de Situ Fœtus naturali in Utero materno.

Foetus corpufculum quotidie augetur, fed volumen ac pondus, in fingulis mensibus, ex pluribus inspectis diversae magnitudinis, quos ejusdem aetatis fuisse jure praesumimus, definire non audemus. Perficitur per gradus, fed notabiliores funt fub finem progressus. Partes quae caeterorum folidorum futura funt fustentacula primo ruditer delineata observantur in flexiles cartilagines, in quas et duriora fenum ossa possunt arte reduci. Sanguis majori vi subinde propulsus arteriarum extremitates distendens novam facultatem iis conciliat, qua in nonnullis locis, seu interstitiis, quæ pro offium fitu fervantur secernere materiam valeant, quae ab osculis earum vix excreta osseam duritiem acquirit. Successiva hujusce appositione partes illae folidescunt, pelluciditatem amittunt; puncta offea, quae prius minutissima funt huc illuc dispersa indies extenduntur, unum alteri accedit, et ita paulatim fpatia replent, quæ funt iisdem a natura assignata.

Inter foetus officula alia citius, alia ferius evolvuntur; sed in hoc processu, uti in cæteris, majoris, quae ex iifdem profluit in universam infantis oeconomiam, utilitatis ratio habetur. Hac de caufa claviculae omnium primae offeam induunt naturam, et sex primis hebdomadis totæ offeæ funt. "Intererat * autem hominis quamprimum haec perfici: Cum enim supremo ossi sterno per arthrodiam fynathroseos et acetabulo humeri eadem articulatione conjungantur, fintque scapulae et sternum, initio prorsus cartilaginea, opus erat forti aliquo fulcimento; ne haec collapfa corculum opprimerent, quam eandem etiam ob causam usque ad mensem tertium crasfiora funt omnibus offibus, neque incipiunt ante mensem quartum ab artuum ossibus superari. Id etiam in iis consideratione dignum, quod a principio formam atque figuram tam

^{*} KERKRINGIUS de Osteogenia Foetuum-

perfecte referant quam cernere est in aetate provectis."

In partibus illis mollibus membranaceis, in quibus futura offium figura delineata ad fphæricam accedit, principium offificationis apparet in centro fub forma albi puncti, reticulatum † aliquid exhibentis, compositum ex sibrillis tenuissimis sibi invicem accretis, a quo offeæ fibrae radiorum in modum ad circumferentiam aequaliter progrediuntur; eo tenuiores observantur, quo magis a centro distant *, et non tantum primum offeæ fubstantiae stamen, sed etiam materiæ illius stamineæ propagatio oculis exhibetur curiofis. Per gradus crassitie et numero increscunt indies ita, ut tandem uniformem offeam laminam efforment, huic aliae eodem modo constructae superimponuntur lamellae, in quas arte, vel natura tractu temporis

[‡] Malpighii Opera Posthuma.

^{*} Exssonius de Offibus Infantum.

facile resolvuntur; non vero adeo regulares, ut eas ab ortu esse concipimus; nec sileatur expedita naturae agendi ratio in ossibus nonnullis, planis praesertim, quae magnitudine cæteros superant: in hisce ossea textura pluribus in partibus simul orditur, in plura revera possunt in infantis sceleto per macerationem dividi: sed postea exacte adeo inter se coagmentantur ut unicum os constituant vix sibrarum directione diligentius inspecta in originaria frustula distinguendum. In cylindricis ossibus osseus annulus in medio prae primis apparet, a quo ossea fibrillae ad extremitates distributuntur, et quo magis a centro originis recedunt, divergere ad latera videntur, quare extremitates extuberant.

Singula ossa, plus minus, minimis exceptis, intus cava sunt in adultis, et cavitates hujusmodi in alias minores subdividuntur, vulgo cancellos, numerosiores ad extremitates ex majori numero sibrarum, quae introvergentes sibi invicem occurrunt et decussantur: Sed prorsus absunt in soctu-

bus, vix ullae hujusmodi cavitates sunt in recens natis; ex vero caveolae conspici possunt, quae ejusdem naturae sunt laminis interpositae, quas jam meminit Havers, et pro vasculis sanguiseris habita suere ab Albino. Singulorum ossium in ossistationem progressus ab auctoribus accurate, et minutissime descriptos, quamvis recensere ad soetus historiam sane pertineret, repetitiones tantum evitandi gratia omittimus. Non vero abs re erit eos in cranio brevi perpendere, cum diversi ibi ossiscationis gradus maximi ad soetus vitam momenti sub partu jure habeantur.

Os frontis in duo a molli fubstantia ab initio delineata divisum utrinque osseum sieri incipit ab exiguo puncto albido in centro observabili, eodemque tempore in oculorum orbita puncta quædam ossea minima apparent, quae ad ejus efformationem complendam aequaliter concurrunt. Per gradus os frontis evolvitur, et sibrae ex utroque latere procedentes sibi obviam eunt in centro divisionis, sese mutuo premunt, et minorem ad interiora refistentiam experientes eo vergunt, ibique earum extremitates congeruntur, unde nascitur tractu temporis ossea illa prominentia, seu extuberans lamella, quae falcis radici commodum praebet fulcrum. In maturo foetu adhuc in duas aequales partes hoc os dividitur per lineam intermediam, quae fagittalis futurae continuatio videtur. Foramina, quae in adulto in hoc offe reperiuntur, non omnia adhuc completa funt; finus frontales, qui commune caeteris sinubus ex natura habent officium, vocis nempe organo auxiliari, in foetu nondum evoluti, nec necessarii, in recens natis sese expandere incipiunt. Ossa parietalia in centro pariter simul ossea sieri videntur, et ad perfectionem cito admodum properant, sed imperfecta ad latera funt etiam in foetu maturo. Os occipitis quatuor ex partibus eodem tempore in foetu elaboratur, distincta hujus processus vestigia observare fas est etiam in maturo foetu, in quo quatuor plerumque officula reperiuntur futuris inter fe composita, quorum maximum triangularis figurae a fagittali futura ad foramen magnum extenditur, altera duo aequalis circiter diametri magno foramini lateralia funt, quartum cuneiformem processium constituit; nonnulli os occipitis in duas partes divisum describunt, sed verisimile admodum est deceptos eos suisse a duobus ossibus triquetris, quae notabili spatio sibi in sutura corresponderint.

Ossa temporum triplici origine initiantur: Squamoso, nempe, quod quarto mense jam magna ex parte osseum est; ex petroso, quod tamen tunc temporis non nisi lineam osseam exhibet, et ab osseo anulo cui membrana tympani tenditur, processus styloideus osseus nondum est, nec in spinam protensus, sed in mollem substantiam delineatus obtusiusculus. Pars illa petrosi, quae mastoideum processum essormatura est tribus distinctis osseulis, et inæqualibus quinto mense notatur. Auditus osseula hac ætate conspicua funt, septimo vero mense duritie, et sigura vix disserunt ab iis, quae reperiuntur in adultis. Meatus auditorius externus impersectus adhuc

est, et tale tympani latus pone tubam Eustachii, Rimula quae in recens nato conspicua est inter levem superiorem ossis temporalis partem, et asperam inferiorem, novissimam eorum unionem testatur. Hæc omnia recensita ossicula, quæ sub partu nunc magis, nunc minus evoluta sunt constanter per membranas tantum inter se invicem connectuntur; et maximam ex hac laxiori unione utilitatem sacile unusquisque videt.

construction districts of least the formation of the contract the cont

Sub hac conditione dum caput viam ad exteriora fibi parat per matris conamina follicitatum, vicinis jam admodum distensis partibus, cum quibus in contactum non raro per aliquod temporis intervallum remanet non nimium resistit, quin immo sine noxa aptissime cedit, et ita matris, ipsiusque fœtus periculo occurritur. In osse frontis in duas partes ab origine diviso ossissicationis processus pari gradu non ubique progredi videtur, sed lentius in anticæ partis angulo superiori, ibi utriusque partis ossea substantia ad latera divergere videtur, quare etiam in maturo

fœtus notabile membranaceum intervallum relinquitur, quod una cum illo, quod inter parietalia intercedit quadrangularem figuram efformat; hoc spatium Bregma, Fontanella vulgo dicitur. Eo apposita manu in recens natis cerebri motum fentimus, et duplicem esse distinguimus, pulfatilem alterum pendentem ab arteriis, majorem vel minorem, in ratione vigoris circulationis et vasorum diametros, vel situs, nunc enim exterius, nunc profundius ferpunt. Alterum elevationis et subfidentiae esse novimus cum respiratione absolute connexum. Dum enim dilatata thoracis cavitate infans inspirat vasorum pulmonalium innumerae ramificationes non folunt majorem capacitatem acquirunt, sed ab irruente aere diftenfis cellulis illæ magis ad rectam lineam ducuntur; ideoque duplici ratione faciliori fanguinis per ea viscera circulationi contribuunt. Sub expiratione, et intervallo temporis inspirationi, et exspirationi intermedio ob complicatas vaforum circumvolutiones tune quodammodo

collapsas, vel saltem in arctiorem contactum invicem adactas sanguis difficilius per pulmones circuit, ideoque obicem descendenti a capite sanguini opponit, congeritur propterea magna copia in venis a capite procedentibus ad dextram auriculam, et ita totum tunc turget vasculare capitis systema: universalis sane est turgescentia, sed est illuc tantummodo conspicua, et major fortasse, ubi ex partium tenuiori structura minor est resistentia, et in eo peculiari puncto cerebri substantia elevari videtur.

Hic motus vero nimiam attentionem obtinuit apud nonnullos in arte obstetrica scriptores, qui ex sola digiti ad sontem pulsatilem applicatione de sœtus vita judicium proferre volunt. Pro signo vel nullius, vel minimæ tantum considerationis habendus erit hic motus, ne incauti decipiamur; summa instante partu adest partium compressio, quae pulsationem impedire, vel saltem exploranti insensibilem reddere valet, tegumenta tunc crassiora sunt; motus vero elevationis, qui horum

praecipuus est cum dependeat penitus a respiratione, quae in sanguinis circulatione per superiora immutationes producit ante illam frustra expectatur. Certioribus igitur indiciis repetitis observationibus innixis de tanta re pronunciemus. Prævius matris status, sœtus praecedentes motus, vel jamdiu nulli, aquarum conditio, majorem attentionem merentur. Sed epidermidis separatio fortasse signum unicum est, quod pro certo haberi potest de sœtus morte testimonio. Reliquum cranii prosequamur.

In offe sphenoidis octo offea puncta quarto mense distinguuntur, quae varias ipsius partes suturas
et processus quodammodo indicant, et quinto sere
coalescunt. In maturo sœtu vix apparent sinus,
et interna corporis sphenoidis superficies inæqualis est, et porosa: magnae alae tunc per macerationem a corpore separantur, processus azygos cavus
est, et magnus admodum. In etmoide ossem primo acquirunt naturam turbinata utrinque septo
per hamulum adhaerentia, et serius osseæ evadunt

illae squammulae, quæ orbitae constituendae concurrunt. Etmoides vero partim etiam post nativitatem cartilagineum est; in duas aequales partes dividitur a septo cartilagineo, quod subinde osseum sit, et superior pars crystam galli essormat, inferior septum transversum narium.

Animadvertendum est in ossium evolutione, quae apud Auctores legitur cartilaginis vocabulum ad molliorem feu membranaceam partem, in quam primum delineantur fignificandam passim adhibitam fuisse, et in hoc ipso opusculo: sed si stricto sensu interpretetur improprium omnino videbitur, mollis enim illa fubstantia, fupra quam offea textura orditur est a cartilaginis reali natura prorsus diversa. Cartilagineam tantum ego dixi, quia cartilaginis crassitiem æmulatur. branaceum adhuc est cranium quod alicubi ad notabile tempus quandoque in infante remanet, externum periosteum, seu quod futurum est ibi pericranium, tunc per fibrillas durae matri connectitur, quæ fensim sensimque ab intraposita

ossea substantia sese ulterius extendente dissi-

Pleraeque ex iis in offibus prominentiis, quæ processus, vel apophyses, in adulto appellantur, sunt in fœtu non folum fed recens natis, per annos etiam plures aliquando epiphyfes, seu separata osficula: processus styloidei, e. g. in ossibus temporum, processus vertebrarum, trochanteris femorum, &c. Haec distincto processu per se in ossea t mutantur, et denique tractu temporis adeo arcte vicino offi apponuntur, ut unius ejusdem offificationis processus appareant per figuram tantum distincti: nonnisi primis aetatis annis elapsis necessarii omnino fiunt in infante, utiliores subinde evadunt ampliorem locum musculorum insertioni praebendo, quorum vis hoc fulcro fustentata eo magis augetur, quo longius axis a centro motus to bong mainers for outles must

[‡] Baster de Osteogenia. Albinus Icon. Off. in Fæt.

Nulla dentium vestigia exterius in ore fœtus, vel recens nati comparent, nec ulla fane tunc funt necessaria; sed latent suis cellulis inclusa primordia fingulorum qui in infantia pullulant, eorumque etiam qui primis labentibus circa septimum annum fuccedunt; gradatim evolvuntur omnes, alii vero citius, ferius alii, licet omnium rudimenta indifcriminatim fint prorfus coæva, fed vaforum illa facultas quae materialia in corpore exiftentia, vel mutata, vel varie disposita singulis applicando, eorum evolutionem elaborat pro nonnullis citius quam pro cæteris exercetur. Ita incifores primum conspicui fiunt, dein primi molares, fequuntur canini, ultimi omnium funt molares majores, in utraque maxilla; ferius in superiori quam in inferiori prorumpunt: eorum fubstantiæ structuram describere nostrum non est, fatis fit, dum duplicem esse meminimus corticalem nimirum, et offeam, duntaxat adnotare utriufque fucceffivam in dies accumulationem in unoquoque dente inversa ratione procedere: majoris claritatis gratia considerare liceat dentis cuDE TORTH HUMANO.

jufvis rudimenta delineata, vel contenta in corpusculo, quod ex vasculari pulpa componitur, membranaceo facculo inclufa: prae primis exterior pulpae pars offeam induit crustam, quae gradatim craffescit: vix haec adest, interior sacculi membranacei superficies super ipsam osseam substantiam encausti primam tenuissimam lineam deponit. Quo patet in altera harum partium, quae dentis elaborationi confulunt, secretionem in extima, pulpa scilicet, in altera vero, id est in facculo, in intima superficie, exordiri, mirabili fane artificio, ut fecreta immediate in contactum invicem adducta, sese mutuo sustineant. In dentibus omnium prima perficitur extima basis, feu corporis extremitas, quae ante reliquum aeri exponitur quando a gingivis prorumpunt: quot funt offeæ particulæ, quae in basi primum apparent, veluti incipientis offificationis processus, totidem futuri sunt in perfecto dente distincti apices; evoluto dentis corpori radix fubinde additur, quae longior crescens insuperabilem in maxilla refistentiam inveniens ad exteriora necessario dentis

corpus premit, et gingivas plerumque facile per-

Ossa sesamoidea, quae tendinibus pro trochleis quasi inserviunt motum eorum reddunt faciliorem, robur augent, nulla reperiuntur in sœtu, quod probabilius reddit, ex sola compressione subinde oriri. Ossium fere omnium initia tertiq mense aliqua cernuntur +.

Caput prae caeteris partibus amplissimum est in maturo sœtu. Cerebrum molle admodum, nervosum systema, data ad corporis molem proportione, majus quam in adulto, major pariter est

[†] Tertio mense longe adhuc haec magis conspicua siunt, adeo ut tunc quoque etsi embryo vix longitudinem digiti superet, nulla pars tam exigua sit, quae non jam formam suam exprimat, sicuti in sceleto embryonis, quod jam quadraginta annos asservo spectare licet, in quo ossa una cum unguibus tam maniseste citra corruptionem integra adhuc cernuntur. Plater. de Part. Origine earumque in Uter, Conform.

copia vasorum: amplo nervorum, et sanguiseri systematis influxu, quibus conjunctis tribuendum videtur illud adeo disputatum vitale principium, non fine ratione explicamus maximum fœtus fub finem gestationis, et recens nati in primis annis incrementum. Thoracis cavitas brevior longe est: pulmones, qui non adhuc aerem admiserunt minores funt, fundum petunt *. Hepar maximum est. Ventriculus, et intestina albicant; coli principium magis magisque gracilescens in processim vermiformem degenerat, ejus ligamenta tendinea valde tenuia funt, hinc cellulae minus profundae +: renes in lobulos divisi reperiuntur capfulis fuprarenalibus fere tecti, pelvis cavitas exigua praeter modum est : quæ ad genitalia pertinent nondum funt in utroque sexu perfecta.

T

^{*} Contrarium vero pro figno certo infantem respirasse non habeatur. Vid. Observ. Gul. Hunteri On the Uncertainty of the Signs of Murder in the case of Bastard Children. Lond. Med. Observ. vol. vi. p. 266.

⁺ Roederer de Foetu perfecto.

Septimum inter, et nonum mensem testes, qui prius sub renibus jacuerunt in lumbis peritonaeo appositi in se quodammodo convolvuntur ita, ut illo fese melius induant, eodemque tempore descendere incipiunt: cremasteris ope trahuntur ad pubem usque, cui hic musculus insertus est, et fortaffe quando huc pervenerunt, proprio pondere, licet id ex fœtus positione in utero repugnare videatur, ultra inguinem progrediuntur ad scrotum usque +, et musculi ipsius sibras secum ducunt: Peritonaei velamentum, quo descendente sustinebantur, et nunc integre cooperiuntur fupra eofdem contrahitur, et viam prohibet aliorum vifcerum per anulum abdominalem descensui, sed nonnunquam serius quam par est, et tunc hernia locim habet quam congenitam nominamus. Sic

[†] Plures plura de testium descensu scripserunt, nimis longum esset ca omnia repetere, ac pensitare, varios etiam habemus icones: sed ideam clarissimam hujus rei sibi comparabit qui consulat elegantem Tabulam quam CI. Girardi Reg. Anat. Prof. Parmæ addidit Tabulis Santorini ab ipso illustratis.

natura plerumque procedit, fed non raro a more deflectit a variis caufis coacta. Nec testium descensus sit uno, codemque temporis momento: In cavo abdominis aliquando fic delitefount, ut ne vestigium quidem eorum compareat. In inguinali regione alias prominent herniam mentiuntur, nunc ibi subsistunt, nunc temporis successa faepe flatim a nativitate paratum adeunt domicilium, quandoque non nisi ardore juvenili, inquit Pareus, in aliquibus in scrotum propelluntur. Hujusmodi varietates, et funesti eventus ex impropria tractatione, ligaturis, externis applicationibus, aliifque fimilibus in libris passim relati de accuratioris in hifce cafibus examinis necessitate practicos admonent, ne falsa diagnosis consequatur.

Glandulae omnes, conglobatae praesertim, ampliores in maturo sœtu sunt quam in adulto, et serosus liquor per levem compressionem ab iisdem facile exprimitur, eodem præcipue turget glandula sœtui peculiaris, quae Thymus dicitur: Hujus sigura saepe variat, pluribus lobulis compo-

nitur, est duplici cornu supra, et infra nonnunquam bipartita, laxo cellulari textu inter se conjunctis, partim est in mediastini cavo, partim supra ipsum in collo sita: hujus glandulae textura lymphaticas aemulatur, utrum lymphae tenuis portionem vel aliquid simile chylo in thoracico ductu commiscendum secernat nondum patet; fortasse usum eundem habere ac glandulam tyroideam dubitaremus dum bruta dissecando reperimus unam alteri magnitudine supplere*, scilicet thymum ampliorem esse, ubi minor est glandula tyroidea, et vice versa. Sed de hac aeque ac de multis aliis partibus, nihil possumus certi dicere, nec utile est per conjecturas vagari.

In musculorum foetus, et adulti textura notabibilem differentiam non invenimus, in illo, firma adeo non est compages, et major observatur carnium ad tendines proportio subinde decrescens, quo magis infans adolescit, quandoque, licet raro,

^{*} Vid. Monro's Comp. Anat. p. 37-

in recens nato circa umbilicum musculi abdominales sunt imperfecti, et in desiciente loco intestina extruduntur. Inferiores denique extremitates ob alatam rationem sunt respectu totius corporis voluminis caeteris partibus longe graciliores.

In foetu fenfus externos feriare pro certo habemus; imperfectos paulo ante nativitatem, in recens natis etiam incompletos eos reperimus, quorum functiones aliquo modo nobis innotescunt, verosimile apparet idem esse de iis, in quibus licet magis extensis, et fortasse simplicioribus notabile in foetu maturo diferimen nondum cognovimus. Non folum curiofitatis gratia, fed etiam veluti opus utile, et aliquando penitus necessarium eas differentias perferutandas esse credimus quæ inter foetus, recens nati, et adulti organa sensuum intercedunt : hisce notis per artem ea facile erit corrigere, vel tollere, quae per accidens extra naturae leges, et morem locum habuerunt, quaeque praeter medentis dextrae subsidium infelicem per totum vitae curriculum reddere hominem poterunt.

Plurima funt in oculo notatu digna foetui, et recens nato peculiaria, praecipua tantum recensebimus. Vafcula fanguifera, quibus membrana chrystallina utraque parte perfunditur nunc conspicua admodum sunt, et per selicem injectionem repleta duplici ex fonte procedere distincte videntur. Alia nimirum ab iridis circumferentia, seu vasculari circulo reflexa * per anteriorem lentis partem ferpunt, alia ex arteriae centralis retinae ramulo humorem vitreum trajiciente, quae radiorum in modum expansa per posteriorem dictae capsulae partem dividitur, haec vasa lentis etiam fubstantiam pervadere afferit Winslow, qui per subtilissimas injectiones vascula interiorem lentis fubstantiam permeantia injecisse refert, duos arteriolae lentis prope marginem ad ipfius convexitatem posteriorem delatæramulos perforata capsula in

^{*} Vascula ex ciliari corpore profecta describit per anteriorem lentis capsulae faciem ludentia. Petitus Mem. de l'Acc. des Scien- 1730. pag. 443.

[†] Traité de la Tête.

vidisse testatur Cl. Zinn t. Haec vascula in infante sensim sensimque tenuiora evadunt, et denique omnino disparent, aliter enim visus distinctionem impedirent. Plicas processum ciliarium in soetus oculis per injectionem accurate subtilissimo sluido repletis rubere integre conspicere sas est, et praesertim ad eorum eminentem marginem, in quo vasculum majusculum decurrit, talis erat primo nudi oculi intuitu conspectus in duobus oculis a me nuperrime injectis, deposito caute humore vitreo cum chrystallino *.

Sed altera adest in foetus, et sæpissime in recens nati oculo peculiaritas consideratione dignissima; membranula scilicet, quae pupillam exacte claudit: Hujusmodi membranae primum mentionem secis-

[‡] Descript. Anat. Ocul. Hum. Vid. Tab. vii. sig. ii. iii. in quibus exhibetur Arteria Lentis Crystallinae, et magnitudine naturali, et microscopio aucta.

^{*} Vid. Tab. 11. fig. 1.

fe constat Wachendorphium *, quamvis inventi gloriam fibi affumere voluerit Albinus † qui post eum hanc descripsit, et pinxit : ejusdem uberiorem historiam tradidit HALLERUS J. jus membranulae icones nondum fufficiebant ad distinctam obtinendam ejus ideam: Hoc opportune novit Cel. VICQ. d'AZIR ||, cui debemus accuratiorem figuram, quæ membranam exhibet per microscopium ampliatam, a cujus disco discedere vascula observamus, et serpendo a circumferentia ad centrum fingula currere, eorumque ramos ad angulum acutum divisos: heacvascula exiliora evadunt quo magis ab origine distant, et pone centrum evanescunt; funt vasorum iridis productiones, quae ultra oram pupillae productae rete faciunt in dicta membranula. Sed non folum ab iride procedunt vascula, quae videmus, sed nonnulla ex

^{*} Commerc. Nor. 1740 hebd. 18. T. 1. fig. 7. 8.

⁺ Annot. Acad. L. I. cap. viii. Tab 1. fig. 13. 14.

[†] Act. Upfal, 1742. Opusc. Anat. p. 150 Tab. x. fig. 3. & 4.

Il Memoir. de la Soc. Royale de Med. de Paris, vol. ii.

his proveniunt ab expansione illius ramuli arteriae centralis retinae, qui ad posterioris partis capsulae lentis marginem producti ultra ipsius circulum progrediuntur, vix anterior ejusdem faciem attingunt tenuissima cellulari sustentata ad membranam pupillarem transeunt *,

Haec membrana facilius distinguitur, ac melius observatur, si oculo in naturali directione collocato in parte posteriori perpendiculari sectione aperiatur aliqua a cornea distantia, vitreus, et lens deponuntur, evacuatur subinde etiam illa aquei humoris portio, quae in camera posteriori degit, et anterior pupillam inter, et corneam plena remanet, et vividiori luci opposita facile cernuntur injecta vascula dispersa per telam illam, quae pupillae foramini tenditur quaeque albicans pellucida plerumque tenuis adeo non est, ut a plerisque censetur. Ante septimum mensem ut

U

^{*} Vid. Tab. II. in cujus iv. figuris varietas exhibetur diftributionis vaforum per membranam pupillarem.

plurimum, et rarius ad nonum usque reperiri narrant, sed sufficienti certitudine asseri posse arbitror in nascente constanter inveniendam esse, licet saepe tam subtilis sit, ut oculum essugiat. Hujusce partis brevissimae in nato durationis usum facile intelligimus, si velimus sola analogia suffulti naturae intentionem simplicissime interpretari.

Externorum corporum supra organa sensuum impressiones pro lubitu moderari facile non possumus, vel leviores recens nato reddere: improvisae circumstantiarum mutationes, innumera accidentia frustrare quaslibet possunt cautelas, sub rutilante luce aeque ac maxime quatiente sonitu potest partus absolvi, possent ideo delicatiores tunc sensus ex fortiori affectione injurias pati nisi has providissima natura apte reparaverit. In hunc sinem procul dubio existit nominata membrana, ne nondum affuetam retinam majori quam par est vi, vel copia radii lucis attingant: haec primas sensationes moderatur sensim, sensimque

lucis impressionibus optici nervi expansio assuescit, gradatim quoque membrana pupillaris gracilescit, et cito disparet, quomodo hoc fiat arduum est dicere: nec facile convenirem cum HALLERO hanc nempe prius per se rumpi, seu ipsius continuitatem folvi, et denique utpote tenerrimam in aqueum liquorem fundi, fed potius suspicarer lucis radios supra cam veluti stimulum agentes ejus absorptionem causare eodem modo, quo in aliis partibus oc fieri continuo observamus. Aliquando vero vascula, quae hujus minimae partis vitae, et nutritioni famulantur actioni radiorum praeter modum refistunt, et diutius eam existere permittunt, quin immo nonnunquam craffescit, tunc naturae molimina despiciens maximo cum infantis detrimento in oculo remanet non nisi per artem removenda: hæc caecitatis caufa non raro fortaffe fuit, pro tali eam primus agnovit CHESEL-DENUS, qui per institutam operationem infanti visum donavit: in hoc casu perforata cornea delicate incidenda erit: propterea in iis, qui funt a nativitate caeci pupillae attentiorem inspectionem nunquam praetermittendam effe ducerem.

Gustus, et olphactus in simpliciori eorum structura nihil in fœtu vel recens nato prae se ferunt, quo constanter illae papillae nerveae textu vel figura differant ab iis in adulto inveniendis. Haec fenfum organa inter fese peculiariter connexa ab eadem corporum ferie facile afficiuntur hoc folo discrimine, quod volatiles eorundem corporum particulae olphactum, craffiores tactum percellant; quod ex eo fortaffe contingit quod craffior cuticula, qua nerveae papillae in lingua obducuntur impedit, quo minus fugaces corporum avolantes particulae ex leviori attactu sensationem excitent, quae facile oritur vicinas attingendo, quae fupra feptum narium, et turbinata praecipue expansae molliores sunt, ac fubtiliori cuticula tectae. Si quid diverfum adfit in eo versatur, quod accuratiori instituto examine non appareat fuperius assignati epidermidis velamenti diverfitas intra nafum tenuioris, crassioris in lingua; et membranae schneiderianae superficies viscido condensato muco undequaque obtegitur. Olphactus fane acuties primis

vitae in recens nato diebus, vel etiam menfibus non nisi incommoda illi esse potuisset, et forsitan etiam perniciosa ex fortiori fupra nervos nudos fere, ac cerebro adeo vicinos actione. Hujusce fenfus praecipuus finis esse videtur, ut de corporum qualitatibus admoneamur prius quan ea gustem 15, et ita cibus, et potus fanos a noxiis, et corruptis distinguamus. Sed infans parentum curae, matris uberibus alendus committitur, ideoque nulla tunc indiget discernendi alimenta facultate: tutela vero egent nervi olphactorii expansiones, ne per aeren a volitantibus odorofis particulis nimis afficiantur: fimilem vero non requirunt nerveæ per linguam disseminatae papillae, blandissimi enim fales, qui primi omnium hisce applicantur lenissimam fensationem producunt earundem fensibilitati minime inimicam.

Per sensum tactus præ cæteris longe magis extensum, cui facile omnes alii referri possent, non enim nisi tangendo nervos oculi, auris, nasi, linguaecorporum particulae, visus, auditus, odosis, sa-

to Dialo glosses and do not been all on the contract of the second de-

poris sensationes producunt, tactum, inquam, omnium maxime corporum actioni expositum vix in lucem editus infans, ab aere etiam a pannis mollioribus molestas admodum sensationes delicatis superficiei papillis affectis experiri deberet. Sed huc etiam opportunum miramur confilium. Elata non apparent granula minutissima illa nervea in foveolis epidermidis conspicua, quae in apicibus digitorum elevari sponte vidit MALPI-GHIUS, sed mucore quo toto cuticula cooperitur, vel hac ipfa tunc spissiori illa celantur, et primis incurrentibus corporibus vix fensibiles esse arbitramur, re quidem vera politam, feu levem, et morbidiorem fœtus, vel recens nati superficiem fentimus.

Partium, quæ auditus organo inserviunt, exteriores nec in sætu, nec in recens nato persectæ funt. Processus mastoideus nondum evolutus est; latus tympani pone tubam Eustachii imperfectum est; meatus auditorius externus desicit; anulus osseus post auriculam cartilagineam sequi-

tur irregularis figuræ, fed in univerfum ovalis fuperius et posterius deficiens ubi proximum mallei manubrium imminet, paulo anterius processulo fulco inscriptus, quodam auctus per totum ambitum cavo, in quem membrana tympani recipitur. A vicinis offibus, squammoso nempe, et petrofo, facile ille folvitur; fuccessive ab eo elongari videtur meatus auditorius externus, et hoc penitus evoluto a prædictis offibus infeparabilis provectiori ætate evadit. Sed internarum partium structura jam quarto mense distincta penitus est, et evoluta, ac parum ab adulti aure differt : Singula inspicere fas est vel exiliora, videre etiam armato oculo posiumus membranaceos tubulos ab illustri anatomico Scarpa nuperrime descriptos, et eleganter delineatos; distinguere eos, inquam, facile est intra offeos semicirculares canales dispositos per cellulofum textum tenuissimum, ac pene mucofum parietibus colligatos, qui modo axim tubulorum offeorum tenent, modo pone eorum

latera incedunt, et medio altero intra vestibulum facculo utriculiformi membranoso veluti communi alveo ibidem inter se omnes communicant, et fuperiori, ac posteriori extra vestibulum in unum concurrentibus novam anastomosim inter se ineunt. "In trimestri," inquit vir clarissimus, "et quadrimestri fœtu, in quo labyrinthus recte jam evolutus est, ossearumque partium administratio neque difficilis, neque operofa, tum vero membranofi ductus femicirculares, alveufque eorum communis, in tenella quamvis ætate, id commodi perquirentibus offerunt, ut tunicis instructi sint longe quam in adulto craffioribus, firmioribusque, referato labyrintho a parte fenestræ ovalis, oculoque vitris munito aquam cæruleo colore tinctam ope Syphonis Anelliani per ampullam ductus femicircularis posterioris injecimus, gratoque spectaculo vidimus, totum alveum communem in vestibulo, cum tribus ampullis canalium femicircularium continuum affurgere, et cæruleo colore fuffufum intumescere."

Interiori aure ita sese habente facile fœtus vix in lucem editus habere ab incurrentibus impressionibus poterit soni sensationes. Sed meatus auditorius ob necessariam soni radiorum ad tympani membranam accessium in natis liberrime patulus in fœtu non folum ad orificium externum per tragi, et antitragi applicationem post partum sensim sensimque recedentem exacte clauditur, verum etiam ad orificium internum, feu ad ipfam membranam tympani epidermidis productione craffiore ab aere referatum orificium externum accedente demum extenuanda munitur, et provido fane confilio, ne aquarum violentiori hinc inde agitatione præcipue fub partu, vel dum libero aeri exponitur repentino radiorum foni impetu subtilis tympani membrana labefactetur. De hujus utilissimi tegumenti sensim sine sensu post nativitatem evanescentis natura variæ fuerunt inter anatomicos opiniones. Mucilaginofam fubstantiam in membranæ formam induratam nonnulli cum Duverneyo effe dixerunt. Nes-BITT in laminas duas eam voluisse dividere vide-

tur, dum afferit partim mucilagineam esse, exteriorem nimirum muci concretionem ablutione diffipatu facilem, partim cuticulæ productionem, quæ continua cernitur eidem meatum auditorium obtegenti. Pro cuticulæ fimplici expansione eam habuerunt KERKRINGIUS et RUYSCHIus, quibus affentitur HALLERUS, et nihil aliud esse libenter crederem addendo etiam, quod illa eadem esse videtur, quæ adest in adultis, hoc solo discrimine, quod in adulto arida prorsus est, nec ullo visibili fanguifero vasculo prædita, sed in fœtu denfior est, mollis, vasibus sanguiferis copiose instructa, ac facile separabilis. Gradatim, et cito fatis ejusdem crassities imminuitur, peculiari naturæ ordine folicitata huc usque minime nobis manifesto emaciatur, vascula evanescunt, brevi tempore nulla amplius apparent. Sed aliquando fallit eventus, et moderatricis imperium contemnens, ali eodem modo perseverat, vel etiam luxurians crescit, tunc radiorum sonos intercipit, et fæpius quam fupponitur, furditatis caufam esse jure Valsalva putavit, Chirurgi manu

amovenda. Surdis ab ea causa, sublata membrana, audiendi facultatem restitutam suisse certum est.

Novem circiter menses fœtus est juxta naturae leges uteri hofpes; hifce elapfis ipfius partes fufficiens robur jam nactae molli adeo cubile amplius non indigent, rudioribus aptantur involucris, ulteriori augmento pronae aegre ferunt angustos illius visceris fines: propterea tunc fœtus, aiunt nonnulli, exeundi conatus videtur instituere, nutritionis defectus, vel noxia qualitas, meconii irritatio, incommoda positio, aliaque similia eum ad novos motus incitant, quare nititur in orificium uteri: Sed quomodo egredientur extincti, qui saepe tanta facilitate excluduntur? Nulla profecto ex praedictis fentiunt, nihil ideo eos stimulat, quo in actionem cieantur. Uterus jam praeter modum distensus, arbitrantur alii, ulteriorem dilatationem ferre nequit, ad pristinum statum redire contendit, validius in contentum, totis viribus agit. Sed idem uterus duos trefve

foetus aliquando ad maturitatem usque recepit, majori ideo tumuit volumine. Haec, et fimilia, quae plerique in naturalis partus causis assignandis protulerunt futilia prorfus esse nemo non videt. In hoc constanti effectu, uti in plurimis aliis, quorum caufa adhuc nos latet naturae imperium, commune in obscuritate refugium, humiles veneramur. Si vero in partus mechanismo explanando paululum immorari liceat fœtum per fe parum, vel nihil in fui expulsionem conferre dicemus, et uteri vires contractiles praecipuum esse instrumentum: Hujus visceris fibras ex propria indole toto graviditatis decursu continuo agere probabile admodum est, naturalem statum recuperare vellent, distendentis corporis exclusionem tentant: Sed pari robore praeditae, dum equaliter fingulae premunt fibi invicem pariter ressistant, et vani siunt earum conatus, et quasi invitae foetum in finu detinent. Sed haec mutua actio, et roboris aequalitas non semper persistit, una tandem pars, vel natura sua, vel progressu laboris debilior facta cæterarum viribus necessario cedit: Partialis haec debilitas sensim sensimque augetur quo majores siunt aliarum conatus, tota denique illius resistentia vincitur, tunc opposita latera valide urgent, et iners contentum corpus expellunt. Debilior haec pars in uteri ambitu ubique reperiri potest, uti testantur soetus per uteri rupturam in abdomen elapsi, sed ut plurimum orisicium erit, quod naturalem parat sœtui viam, quodque septimo mense labente majores prae caeteris partibus uteri distensionis essectus experitur. Non subito tamen superatur partis illius resistentia, gradati sunt nisus, gradatim vincunt obicem, ita opportune datur necessariae partium externarum dilatationi locus.

Praesentis naturae moliminis prænuncii sunt rigores ex aucta uteri irritabilitate pendentes: vesicae, et intestini recti affectiones ex capite in imo pelvis descenso, quae sæpe præter modum sunt sæminae incommodae, animi insolitae commotiones, muci non raro pallide rubri e vagina effluxus ex aucta ibidem secretione dum glandularum ori-

ficia infolito premuntur aliaque fimilia: fed lumborum dolores, qui imam abdominis partem cingunt. nunc ad pubis regionem, nunc ad fæmora ducti, eth nonnunquam fallaces fint nos ut plurimum certiores faciunt instantis eventus. Uterus per intervalla validius agit, ejusque alternae actionis testimonia sunt dolores, quibus foemina per insultus torquetur: huc patientia nunquam fatis commendatur, sæpe adeo negligitur: Cardiaca absint, et aromatica a mulierculis, ac medicastris suggesta matri, et foetui infenfa: nec nimis expeditum partum adstantes fuspicentur. Leniores vel atrociores citius vel tardius dolores recurrunt et saepe variant, fed ultimam periodum fessa labore testatur patiens dum frequentius, ac majori violentia cruciatur.

Nunc exteriores partes funt jam notabiliter extensae frustra eam admones, ut conatus moderetur, ne valide premat: diaphragma et abdominales musculi voluntati fere non auscultant, utero fortius auxiliantur, longius mulier inspirat, thoracis cavitatem, et pelvim immobiles reddere fatagit, capite, et pectore ad posteriora curvatis brachiis, et cruribus incumbit, totis viribus pellit. Si rite omnia procedant tenfae membranae ad exteriora apparent, magis magisque circumpositas partes progrediendo distendunt, et ultra orificii externi marginem sub finem tumidae ad instar vesicae prominentes denique rumpuntur, viam liquor effluens lubricat, foetus caput ad limina urgetur, et intra breve temporis intervallum egreditur. Diem falutat lachrymis infans quafi calamitates præsciret, et futuram vitae conditionem: Huic naturali motioni fletu respondebant adstantes, conjuncti, et affines inter Getas Thraciae populos qui lugebant puerperia, celebrabant funera. Nunc inter uterum, et foetum per funiculi ligaturam pone umbilicum communicatio intercipitur.

Funiculi umbilicalis ligaturam, qua circulatio fanguinis in foetu adeo alteratur habuerunt non-nulli pro folutione problematis vulgatissimi de causa primae respirationis excitante: Sed sas erit

asserere eos nunquam ulli partui adfuisse; secus enim infantis clamores audivissent vix ab utero egressi antea quam obstetricans funiculum tetigerit, vel suppressa fuerit inter foetum, et placentam circulatio: difficile admodum esse intelligimus, veram rationem affignare cur fubito infans respiret; attamen lumen aliquod quaestioni affulget, si confideremus aerem ex proprio pondere in thoracem nulla occurrente resistentia descendere; tunc cavitas dilatatur, et musculi circumpositi, diaphragma, aliique omnes in motum adiguntur: fed mufculari actioni relaxationis status necessario succedit, quo ad pristinum redire nituntur; angustior igitur thorax evadet, et partim aer ab eo necessario expelletur. Sed jam fanguinis major quantitas nunc pulmones percurrere incepit, sub nova cordis fystole eandem viam fequi tentat, quare ad pulmones, ad thoracis etiam reliquas partes stimulus applicatur, qui ad eandem actionem incitat, appellenti fluido fpongiofa pulmonum fubftantia cedit, dilatantur vesiculae, aer iterum in eas irruit, et ita successive: atque ita hujusce functionis exercitium subinde necessarium evadit. Hoc medio sanguis per vasorum pulmonalium innumeras circumvolutiones aeris influxui exponitur, qui sloriditatem ei largitur.

Nunc circulatio fanguinis alteratur, occluduntur diverticula: Dilatatis pulmonibus fanguinis copia maxima per eos circuit, haec ad finistram auriculam revertitur, eamque ita replet, ut mobilem valvulam foramini ovali apponat, et hoc penitus occludit, et per diuturniorem ad foraminis marginem applicationem ei denique accrescit. Ductus arteriofus arteriae pulmonaris cum aorta communicationi inferviens ex depressa in foetu arteria pulmonari via recta versus aortam patebat, fed nunc pulmonibus expansis et aorta hac ratione elevata obliqua fit ejusdem directio: unde sanguis a dextro ventriculo propulsus facilius recto tramite arteriam pulmonarem pervadet, quæ in expansos pulmones libere depletur, quam ductum arteriosum oblique incedentem, qui utpote nullius usus in animali oeconomia, citissime solidescit, et ligamentum arteriosum nominari posset.

Sed mechanicis hisce rationibus addatur alia non minus perspicua a peculiari harum partium dispositione, et natura petenda, qua post partum impervia sieri statutum videtur; idem dicatur de canali venoso, non omissa diaphragmatis actione cujus extremitates constanter imperviae siunt licet reliquum non raro cavum remaneat in infante, et in adulto. Vena umbilicalis solidescit in ligamentum, quo hepar umbilico vincitur. Umbilicales arteriæ incepta respiratione sensim sensim que penitus occluduntur sanguis ad earum originem per angulum acutum majorem resistentiam inveniens, quam in decurrentes vicinas has potius, quam illas ingreditur.

Varium, et molle vitae genus, cui nationes cultiores indulgent nascentis hominis indigentias multiplicavit, ita ut necesse sit apud nos artem implorare, ubi natura aliter viventibus forsitan confuluisset. Quamobrem nutricis, et pannorum subsidio Medici consilium præcedat. Recens naticutis ex amnios contactu per novem menses viscido mucore obtegitur debitae exhalationi ini-

mico, eluatur igitur femel tepida aromatica decoctione tota corporis periferia, ut illius portio fecedat, delicate vero cranium tractetur, eo praefertim, ubi offa deficiunt. Hoc præmisso successivis diebus balneum convenit ex aqua frigida, ut ad fontem * hauritur pluries repetendum : hoc infantis fanitatem, et robur augebit. Distorta corpora, valga crura, innumerae partium deformitates, et vitia meis monitis efficaciora puto ad eorum damnandam confuetudinem, qui infantes fasciis arctissime involvunt, iisque veluti infami carcere innocentia membra constringunt. Meconium in recens nati tubo intestinali per naturales infantis conatus expellitur, iifdem favet peculiaris matris secretio, colostrum nimirum, quod primo infans fugit, hoc lenissimi et aptioris cathartici vicens gerens illius reliquias diluit et expellit : Sed fæpe nimis naturae intentiones eluduntur: Infantis querelas puerpera fastidit, et praecipue neceffariam curae affiduitatem, parva illa ex lactatione incommoda fufficiunt, ut integrum matris

^{*} Ill. Tissor Avis au Peuple

munus adire mollis foemina recuset; quare usus, vel, ut melius dicam, abusus invaluit alterius soeminae uberibus nutriendum tradere infantem quo sit, ut illo naturali purgante deprivetur: quare tunc supplere poterit ars.

Lactis copiosam secretionem, ad infantis alimentum destinatam plures explanare voluerunt ex vaforum, quae ad uterum, et mammas pertinent anastomosim: neminem latet hypogastrica cum mammariis externis libere communicare; quare, aiunt, imminuto uteri post partum volumine, pristinae recipiendae sanguinis quantitati hoc viscus ineptum evadit, minoris capacitatis evadunt vascula, tunc portio sanguinis, qui ad uterum currit ad mammas per vicina vafa reflectitur, ideo illæ praeter modum turgent ab affluentis sanguinis copia majori, hujusque stimulo congenitae facultatis exercitium promovetur.: probabilitate maxima gaudere primo intuitu videtur haec opinio sed robur evanescit si perscrutetur: Si tali intentione vafa illa anastomoses inter se inirent exiguae adeo non fuissent connectentes extremitates, eaque vaforum series qua mammaeutero affociantur in his vel unica, vel praecipua effet, ut constans haberi posset effectus. Verosimile videtur hanc secretionem post partum illi vicariam esse, quam per novem menses pro nutritione foetus fieri supponimus ab iis tenuissimis arteriarum uteri appendicibus, quae veluti secernentes ramuli lateraliter fecedunt cum fimilibus, quæ ab umbilicalibus veniunt inosculandis, nec minimum perturbata ab arteriofis uteri extremitatibus in correspondentes ejusdem nominis venas sanguinis circulatione: et ex plethorae ab utero ad mammas tranfpositione sieri animo comprehendimus, hujusce vero mechanismum inter naturae arcana adhuc latere fatemur. In recens nato quoque uber lactei humoris aliquid in utroque sexu fundunt, sed re vera lactis naturam non possidet, est omnino fimilis ferofo illi humori, quem plures glandulas in fœtu continere invenimns.

Intestinum rectum non raro altius terminatur, et tunc anus deficit, et integumentis locus eidem a natura assignatus tegitur, ita ut ne indicium

quidem illius appareat. Alias a ligamentofa fubstantia ejusdem internæ circumferentiae adnata constringitur, tunc præmissa per simplicem scalpellum incisione loco inter coccygis extremitatem, et urethram intermedio instrumentum, Anglice dictum Trocar *, caute introducantur fenfim fenfimque profundius donec vel fuperata resistentia, vel meconii portione aliqua fluente, in intestini cavitatem, vel saltem conspurcato nos penetrasse certi simus instrumenti apice; eadem methodus opportuna erit, si intestinum rectum per aberrationem ex mala conformatione in vesicam urinariam terminetur, quod sub hoc de fectu non raro contingit +. Aliquando vero totum rectum deficere visum est, perforatio in naturali loco tunc erit prorfus inutilis, nec apta via ad fæces unquam fervabitur. Si aliquid in despe-

^{*} Hanc methodum jam diu proposuit Cl. Monro, & selicem semel habuisse successum memorat, et Londini eadem utuntur. Vide Medical Facts and Observat. Vol. I. pag. 102.

[†] A. WRISBERG. Differtatio de præternat. & rar. rect. cum vesica urinaria, coalitu, et inde pendente ani defectu, &c. 4to, Gotting. 1779.

rato casu tentare sas sit quamvis dubius videatur eventus, artificialis anus institui posset per aperturam coli in sinistrum latus ubi vicinius est ad rectum in statu naturali. Sed frequentius intestinum rectum nullo vitio laborat, atque completum ad integumenta usque pervenit, sed ab hisce celatur, tunc vel meconii ibidem collecti copia tumorem constituit, et incisionis locum indigitat: quamvis vero non adsit, difficile non est exacte hanc determinare, crucisormi sectione faecibus exitum paretur et septula per sorsices abscindatur.

Urethra etiam præternaturali membrana occludi potest et exemplum in maturo sætu ante partum mortuo vidi; in hoc casu eadem canula adhiberi poterit, quo utuntur nonnulli in stricturis, vel excrescentiis in urethra, cui nimirum specillum includitur ad apicem caustici frustulum continens, quod facile reperta resistentia digito impulsum in contactum cum membrana occludente adigitur, et partem illam destruit, sed ex periculo, quod vicinis partibus imminet, dum causticum

funditur huic præferre data occasione vellem delicatissimum cultri apicem specillo continuum, quo majori cautela perforari posset obstaculum. Hymen, seu membranula illa, quae crescentis lunæ figuram referens vaginae orificio ad aliquod temporis intervallum apponitur, nonnunquam integre illud claudit: nulli funt notabiles ex hoc vitio effectus, donec pubertatem puella adoriatur, tunc erumpunt menses, et eorum fluxus impeditur; plurima fymptomata infurgunt; dolores ex partium distensione, graviditatis suspiciones consequuntur, morbi etiam, qui, fi causa sero detegatur, fatales miserae esse poterunt : tunc incisio necesfaria erit simplici scalpello instituenda, ut congesto sanguini exitus detur, et divisis lateribus aliae infligantur stellatae incisiones, cavendo ne partes denuo inter se adhaereant. Plurima addenda nunc superfunt, sed sub hoc titulo non conveniunt. De fœtu tantum dicere statuimus, Fœtus jam Infans nunc appellatur.

EXPLANATIONES TABULARUM:

TABULA PRIMA.

Fig. I. Ovum exhibet, quod quintae circiter hebdomadae fuisse conjicitur conspicillo amplificatum. In hujus Tabulae figuris imitationes habemus duarum quas Cl. Gulielmus Hunterus tradidit in elegantissimo suo opere de gravido utero: hasce similibus, quae per abortus comparari potuissent præferre voluimus quia in descriptarum partium elucidatione aptissimas invenimus. A. spatium, quod inter chorion, et amnion gelatina refertum erat tenera adeo, et pellucida, ut vix cerni posset: arteriae venaeque ramosae videntur, huc illuc ferpere, et fanguine rubro repletae erant. B. amnion liquore pellucido, colorisque experte distensum, per quem foetus partes apparebant. C. vesicula umbilicalis humore distensa, neque chorio connexa, neque amnio, gelatina tenera circumdata, umbilico foetus per arteriam, et venam quafi

per pediculum adnexa. Caput foetus trunco longius fuit; brachia, et crura non nisi perpaululum emicuerant, viscera abdominis nondum fuerant vestita, pars eorum magis fusca hepar fuit; fune umbilicali nondum orto foetus faciei internae amnii, et chorii, quæ eo loci contigua erant, medio abdomine adnectebantur. Ovi superficies circumposita slocculorum serie ornata apparet.

Fig. II. Ovum, cujus maxima pars anterioris parietis exscissa fuit.

In hoc videre fas est deciduam, spongiosum, vel nothum chorion vulgo dictum, ejusque lamellam interiorem, sive deciduam reslexam. A. A. seta in cavum ovi trajecta per foramen ad utrumque angulum superiorem, quod scilicet tubae Fallopianae extremitatem esse conjicere licet. B. B. eædem setae per foramen majus exeuntes ad angulum inferiorem, quod cervici uteri exadversum suisse creditur. C. Hydatis molis admodum exiguae per deciduam sese projiciens, et silamenta

C Tabula Cei. Vicq-d'Azir deprempta

gracilia ramosa ex superficie sua emittens, chorion esse vix dubitandum. Haec exemplum praebet morbi, quo hujusmodi partes frequenter laborant,

TABULA SECUNDA.

vertices pass get um inaticatuleur liener vintere ifune

Fig. I. Exhibet lentem cryfallinam vitreo humori adhærentem, plicis processuum ciliarium, radios albos referentibus coronatam: albi isti conici radii rubebant ad latus alterum lineola subtilissima colorata tumentes, lineola eadem circumscripta erat latus exterius anuli, a quo discedunt: hasce lineolas exiguissimas pro vasculis majusculis habui hujusmodi plicas comitantibus. Ne dubium insurgeret haec visa non suisse, praeparationem ipsam, cui similem alteram habebam incisori M. Beugo tradidi ab ipso postulans ut ea delinearet, quae distincte videbat.

Fig. II. Est communior conspectus vasorum quae per membranam pupillarem serpunt a circumferentia ad centrum inordinate vergentia ex Tabula Cel. Vicq-d'Azir deprompta.

Fig. III. et IV. Representant posteriorem tunicarum oculi partem ruditer explicatam, ut in conspectum veniret pupilla, quae membrana supra descripta integre occluditur, per eam vascula decurrunt triangulares siguras huc illuc describentia naturalis diametri delineata.

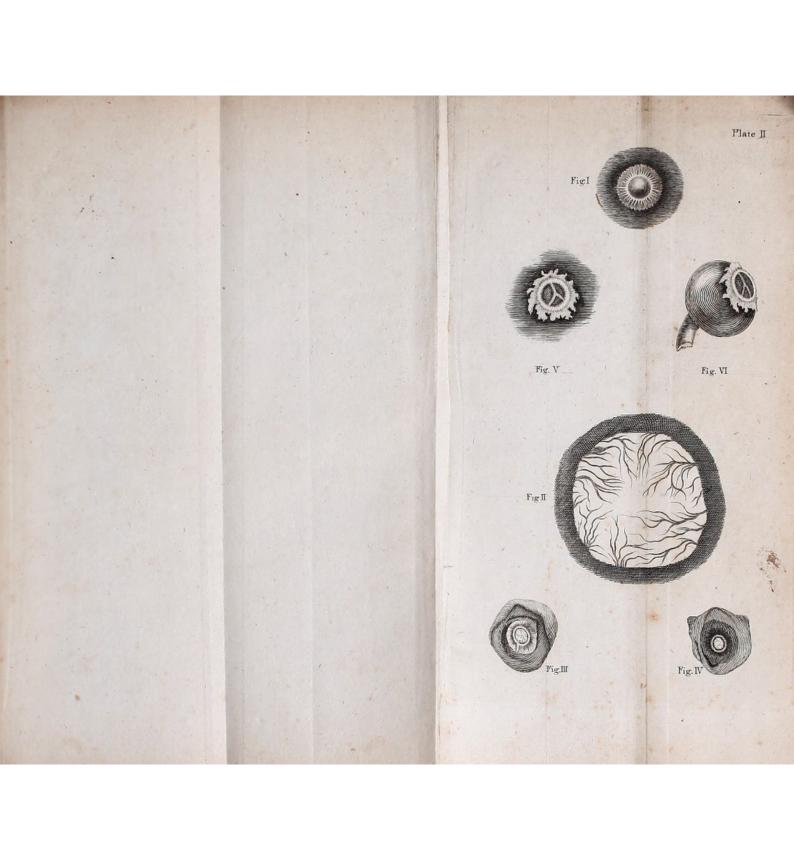
Fig. V. et VI. Alia referunt ejusdem membranae exempla, in quibus simplex triangulus a vasculis notabilis magnitudinis ab incisore amplificatis efformatus comparebat: has duas pro me delineavit ex injectis oculis, in quibus distinctissima
apparebant Clarissimus Joannes Bell, Generosissimus Vir, cui amicitiæ vinculis admodum obstringor.

office Spinis site

consei pupil arem frepunt a cir-

		internal saternal			•
		Serie tomburosci			
			1	OF	
The state of the s	- sody				
	dinit.				
the state of					
romining as	dulant	Somethy sinten			
				68	
The state of the s					
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·				202	
	ENGO				
		dilutae			
				IZG	
	3501				
	melo				
				041	
				150	
			2		

circulationi intervipate

Errat	a.	

Corrige.

P. 5. 1.	15.	alter utrum	utrumque
		fiunt. Nunc	fiunt, nunc
	17	foecundantur, quae	foecundantur. Quae
10	I	nvolventibus	involventibus
	12	interiores	interioris
14		incultiebant	incutiebant
14		fimilia	fimiles
		phoenomini	phoenomeni
42	ult.		diut.
50	3	The state of the s	moderatrix Natura non
58	20		ab ipfa
59		abforbere	abforberi
61	6		noluit, ultimos
74	19	albefçere	albefcant
77	ult.		inofculata
78		unitae	unita
	5	ingreffae	ingreffa
83	18	Calori cum	Caloricum
89.	1	Sit aliis	fieri ex aliis
92		per aortas	per aortam
102	ult.	Partes du Sang	Pertes de Sang
109	2	canalem	canalis
CONT.	19	No. lviii	No. lvii
117	3	dilatae	dilatatae
118	1	perpessa	perpeffo
	20	prima	primae
120	11	abidulus	albidulus
137	1		foetu
	9	diametros	diametri
140		legitur	describitur
141	8	trochanteris	trochanteres
145		vaforum: amplo	vaforum, amplo
150	19	ludentia. Petitus	ludentia Petitus
152	12	heac	hæc
153	1	illius	-
	2	qui	et
	3	producti	productá
155	9	0	hoc
156	5	fenfum	fenfuum
157	12	aeren	aerem
***	-	The second secon	

Nota omissa in pag. 71. Hæc vasculorum series a matre, & fætu proveniens lateralis, & distincta est ab iis, quæ in utroque circulationi inserviunt.

Errata. diter etrent in the time tex focamianter, quae TA IZ 2 sauda mpni To obtain to a distallence CAL 2.45 oldans : manogan 353 277

